

Betingelser for udbud af etablering af 350 MW havvindkapacitet i kystnære områder

Endeligt udbudsmateriale; 29. april 2016 Version 2.~~432~~
revideret d. 20. juni 14. juli 2016

Indhold

| | | |
|------|---|----|
| 1. | DEN ORDREGIVENDE MYNDIGHED | 4 |
| 2. | UDBUDSBEKENDTGØRELSEN OG UDBUDSMATERIALET | 4 |
| 3. | KONCESSIONENS HOVEDINDHOLD..... | 4 |
| 3.1 | Tilladelser og bevilling | 6 |
| 3.2 | Koncessionsaftalen og betingelser herfor - forbehold for lovændring, godkendelser af Europa Kommissionen og klager | 7 |
| 3.3 | Forundersøgelser og VVM-proces..... | 8 |
| 3.4 | Omkostninger til forundersøgelser..... | 9 |
| 3.5 | Fastholdelsesbod | 9 |
| 3.6 | Forsinkelse | 10 |
| 3.7 | Garanti for nedtagning og afvikling af anlægget | 10 |
| 3.8 | Køberetsordningen | 10 |
| 3.9 | Værditabsordningen | 11 |
| 3.10 | Arbejdsklausul | 12 |
| 3.11 | Social klausul (oprettelse af elevpladser)..... | 12 |
| 3.12 | Ilandføring og nettilslutning..... | 12 |
| 3.13 | Solidarisk hæftelse | 13 |
| 4. | SAGSGANG OG DE VIGTIGSTE KRAV TIL KONCESSIONSHAVER | 14 |
| 5. | TILDELINGSKRITERIUM | 16 |
| 6. | TIDSPLAN INDTIL TILDELING AF KONCESSIONSAFTALEN..... | 17 |
| 7. | TILBUDSFRIST, FORBEHOLD OG FORMKRAV..... | 18 |
| 8. | BETINGELSER FOR DELTAGELSE I UDBUDET | 19 |
| 9. | ÆNDRINGER I UDBUDSMATERIALE, ANMODNING OM YDERLIGERE MATERIALE | 20 |
| 10. | ENDELIGT TILBUD..... | 20 |
| 11. | TILDELING..... | 20 |
| 12. | BEHANDLING AF TILBUD | 21 |
| 13. | OMKOSTNINGER VED DELTAGELSE OG VEDSTÅELSE..... | 21 |
| 14. | ÆNDRINGER I TILBUDSGIVERS KONSTELLATION OG IDENTITET UNDER UDBUDSPROCESSEN.22 | |
| 15. | YDERLIGERE OPLYSNINGER | 22 |

Bilagsfortegnelse

- Bilag 1: Udkast til aftale om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg på havet med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område] ("koncessionsaftalen")
- Bilag 1.1: Model til anfordringsgaranti
 - Bilag 1.2: Model til moderselskabsgaranti
- Bilag 4: Skabelon til endeligt tilbudsbrev og erklæring om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område]
- Bilag 5: Tilladelse til forundersøgelser for [Navn] Havvindmøllepark i [Område] ("forundersøgelsestilladelse")
- Bilag 6: Tilladelse til etablering af [Navn] Havvindmøllepark med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet i [Område] ("etableringstilladelse")
- Bilag 6.1 Vesterhav Syd
 - Bilag 6.2 Vesterhav Nord
 - Bilag 6.3 Sæby
 - Bilag 6.5 Smålandsfarvandet
 - Bilag 6.6 Bornholm
 - Bilag 6.7: Om krav til søafmærkning
- Bilag 7: Tilladelse til at udnytte energien fra [Navn] Havvindmøllepark i [Område] ("elproduktionsstilladelse")
- Bilag 8: Bevilling til elproduktion til [Navn] Havvindmøllepark i [Område] (elproduktionsbevilling)
- Bilag 9: Nettilslutning af de kystnære havvindmøller etableret efter udbud
- Bilag 9.1-9.3: Udkast til samarbejdsaftaler mellem Energinet.dk og koncessionshaver vedr. anlæg, drift og kobling
- Bilag 9.4: Pålæg til Energinet.dk om etablering af nettilslutning af landanlæg
- Bilag 10: Eksempler på konsekvenser af forskellige konstellationer af bud

1. Den ordregivende myndighed

Energistyrelsen
Att.: kontorchef Marie Louise Hede
Amaliegade 44
1256 København K
tlf.: 33 92 67 00
Fax nr.: 33 11 47 43
CVR nr.: 59 77 87 14
mlhe@ens.dk, mcb@ens.dk og ccl@ens.dk
www.ens.dk/nearshorewind

2. Udbudsbekendtgørelsen og udbudsmaterialet

Dette udbud afholdes som et udbud med forhandling efter reglerne om koncessioner på offentlige bygge- og anlægsarbejder i afsnit III i direktiv 2004/18/EF om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter.

Udbudsbekendtgørelsen er offentliggjort i Supplement til den Europæiske Unions Tidende, jf. udbudsbekendtgørelse nr. 2015/S 039-065965 af 25. februar 2015 samt på Energistyrelsens hjemmeside.

Udbuddet er et multisite-udbud, i hvilket der udbydes en samlet udbygning med op til 350 MW i to eller flere områder. Der kan bydes på udbygning inden for 5 fast definerede områder, som hvert kan udbygges med maksimalt 200 MW, bortset fra området ved Bornholm, som maksimalt kan udbygges med 50 MW. Der gives én koncession med tilhørende tilladelser og bevilling pr. område. Der forventes således at kunne gives koncessioner til to eller flere havvindmølleparker som resultat af udbuddet. Udbuddet kan vindes af én eller flere tilbudsgivere. F.eks. kan udfaldet blive, at tilbudsgiver A vinder site X med 200 MW, medens tilbudsgiver B vinder site Y med 150 MW. Nedenfor er ”vinder”, ”koncession”, ”koncessionsaftale”, ”anlægget”, ”bevilling” og lign. formuleringer generelt skrevet i ental. Dette er gjort for at holde sproget så simpelt som muligt. Hvis udbuddet vindes af to eller flere tilbudsgivere, skal disse (og lign.) formuleringer derfor læses i flertal.

3. Koncessionens hovedindhold

I det følgende beskrives det overordnede indhold af koncessionen. Koncessionen består af en koncessionsaftale samt nedennævnte tilladelser og bevilling.

I tilfælde af uoverensstemmelser mellem på den ene side nærværende udbudsbetingelser og på den anden side koncessionsaftalen, modeltilladelserne og modelbevillingen, har sidstnævnte forrang.

Med koncessionen opnås tilladelse til at foretage forundersøgelser og etablere en havvindmøllepark med opsamlingsnet i et nærmere angivet område af søterritoriet under de i udbuddet angivne rammebe-

tingelser og vilkår, samt en tilladelse til at udnytte de på dette område værende vindressourcer til produktion af el på de økonomiske vilkår, som fastlægges i forbindelse med udbuddet.

Havvindmølleparkens størrelse samt det område, som projektet kan udvikles inden for, er fast defineret ved tildelingen. Havvindmølleparken kan være maksimalt 200 MW; dog kan parken ved Bornholm maksimalt rumme 50 MW. En koncessionshaver forventes ikke at have færdiggjort kontraheringen med underleverandører før afgivelse af endeligt tilbud. Derfor kan koncessionshaveren efter tildeling af koncessionen vælge at nedjustere eller opjustere antallet af tilbudte MW med op til 5 MW i forhold til det afgivne tilbud. Det er dog ikke tilladt at opstille mere end 200 MW i hvert område (ved Bornholm maksimalt 50 MW).

Koncessionshaver vil være berettiget til et pristillæg i henhold til koncessionsaftalen, som fastsat ved lov.

Det endelige antal MW, der ønskes opstillet i det enkelte område, skal fastlægges senest på tidspunktet for indlevering af detailprojektet, jf. pkt. 2.2. i etableringstilladelse (bilag 6).

Der gives støtte til de første 50.000 fuldlasttimer (FLT). Det vil sige, at der gives støtte til X antal TWh beregnet på følgende måde:

$$\text{antallet af budte MW} * 50.000 \text{ FLT} / 1.000.000$$

Dette antal TWh vil blive fikseret i VE-loven (jf. lovbekendtgørelse nr. 122 af 6. februar 2015 med efterfølgende ændringer), og vil ikke ændres som resultat af en eventuel efterfølgende justering af antallet af MW.

Elektriciteten ilandføres til det danske elforsyningsnet. Ledningsnet fra parken til tilslutningspunktet på land finansieres, etableres og drives af koncessionshaveren. Yderligere forhold vedrørende nettilslutningen er beskrevet i bilag 9.

Koncessionshaver skal opfylde forpligtelserne i køberetsordningen til at udbyde 20 % af projektet til lokale borgere. Hovedpunkterne i ordningen er nærmere beskrevet nedenfor i afsnit 3.8.

Koncessionshaver skal opfylde forpligtelserne til at sikre compensation for eventuelle værditab på lokale boliger forårsaget af havvindmølleparken. Hovedpunkterne i ordningen er nærmere beskrevet nedenfor i afsnit 3.9.

Koncessionen er ikke til hinder for, at Energistyrelsen på anden måde kan råde over koncessionsområdet, når dette er foreneligt med udnyttelsen af vindressourcerne. Koncessionen er heller ikke til hinder for, at der gives koncessioner til havvindmøller i nærheden af koncessionsområdet. Der gives dog et friholdelsesareal på 6 km omkring parken, som beskrevet i vedlagte etableringstilladelse, jf. bilag 6.

Såfremt koncessionsaftalen indgås med et konsortium, hæfter konsortiedeltagere solidarisk for alle forpligtelser omfattet af koncessionsaftalen og de tilhørende tilladelser samt den tilhørende bevilling.

I tillæg hertil vil også selskaber, som støtter tilbudsgiveren økonomisk og derved har medvirket til, at tilbudsgiveren opfyldte de økonomiske mindstekrav i forbindelse med prækvalifikationen af denne,

hæfte solidarisk med den vindende tilbudsgiver for alle forpligtelser omfattet af koncessionsaftalen og de tilhørende tilladelser samt den tilhørende bevilling.

Hvor tilbudsgiver er et endnu ikke stiftet selskab, vil de stiftende selskaber skulle påtage sig solidarisk hæftelse med tilbudsgiver ved indgåelse af koncessionsaftale.

Kravene ift. solidarisk hæftelse er nærmere beskrevet i koncessionsaftalens afsnit 8.

3.1 Tilladelser og bevilling

Energistyrelsen er myndighed for havdelen af projektet, mens Naturstyrelsen er myndighed for landdelen af projektet, jf. nedenfor.

Energistyrelsen udsteder følgende tilladelser samt bevilling, der udstedes i medfør af hhv. lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 122 af 6. februar 2015 med efterfølgende ændringer (herefter VE-loven), og lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1329 af 25. november 2013 med efterfølgende ændringer (herefter elforsyningsloven):

- Tilladelse til at foretage forundersøgelser, jf. § 22 i VE-loven ("Forundersøgelsestilladelse", se udkast til tilladelse i bilag 5)
- Tilladelse til etablering af et elproduktionsanlæg med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet, jf. § 25 i VE-loven og § 22 a i elforsyningsloven ("Etableringstilladelse", se udkast til tilladelse i bilag 6)
- Tilladelse til at udnytte energien fra elproduktionsanlægget, jf. § 29 i VE-loven ("Elproduktionstilladelse", se udkast til tilladelse i bilag 7)
- Bevilling til elproduktion, jf. § 10 i elforsyningsloven ("Elproduktionsbevilling", udkast bevilling i bilag 8)

Vinderen af udbuddet vil efter indgåelse af koncessionsaftale få tilladelse til at foretage forundersøgelser og tilladelse til at etablere elproduktionsanlægget med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet, jf. bilag 5 og 6.

Det interne opsamlingsnet skal forstås som både kablerne, der forbinder møllerne og ilandføringen ind til nettilslutningspunktet, jf. bekendtgørelse nr. 1115 af 18. september 2015 om nettilslutning af vindmøller og pristillæg for vindmølleproduceret elektricitet m.m..

Vinderen af udbuddet skal efterfølgende fremsende detailprojekt og tidsplan til Energistyrelsens godkendelse samt samarbejdsaftale mellem koncessionshaver og netselskab til Energistyrelsens orientering, se afsnit 4. Detailprojektet skal godkendes, før anlægsarbejdet påbegyndes.

Endelig vil der blive givet tilladelse til at udnytte vindenergien samt bevilling til elproduktion, jf. bilag 7 og 8 inden anlægget nettilsluttes.

Naturstyrelsen er myndighed for landdelen af projektet. Naturstyrelsen udsteder kommuneplantillæg til den pågældende kommune og meddeler efterfølgende VVM-tilladelse efter bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, jf. bekendtgørelse nr. 1184 af 6. november 2014, der muliggør etablering af de fysiske anlæg på land. Den pågældende kommune er som planlægningsmyndighed ansvarlig for, om landanlæggene kan etableres på baggrund af en landzonetilladelse eller om landanlæggene kræver lokalplan i medfør af planloven.

3.2 Koncessionsaftalen og betingelser herfor - forbehold for lovændring, godkendelser af Europa Kommissionen og klager

Koncessionen og dermed koncessionshaverens forpligtelse til at etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget med opsamlingsnet er fra Energistyrelsens side betinget af, at Folketinget senest den 1. januar 2017 vedtager de nødvendige ændringer af VE-loven, der berettiger koncessionshaveren til det pristillæg og de hermed forbundne afregningsvilkår, som er indeholdt i koncessionshaverens endelige tilbud.

Koncessionsaftalen indgås således med en vindende tilbudsgiver pr. område på betingelse af, at der bliver vedtaget et lovforslag om det støttebeløb (pristillæg), som indgår i den tilbudte pris med tilhørende afregningsvilkår. Dette kan imidlertid først ske, når der er udpeget en eller flere vindere af udbuddet.

Koncessionen er desuden betinget af, at Europa Kommissionen godkender, at udbudsvilkårene for udbuddet af kystnære havvindmøller er foreneligt med EU's statsstøtteregler. Hvis der ikke foreligger en afgørelse fra Europa-Kommissionen i statsstøttesagen før indgåelsen af koncessionsaftalen, vil koncessionsaftalen være betinget af, at Europa-Kommissionen senest den 1. januar 2017, godkender, at udbudsvilkårene for udbuddet af kystnære havvindmøller er foreneligt med EU's statsstøtteregler.

Koncessionen er endvidere betinget af, at der er opnået enighed blandt et flertal af Folketingets partier om en traktatmedholdelig finansiering af pristillægget for de kystnære havvindmølleparker senest den 1. januar 2017, og at løsningen er acceptabel for Europa-Kommissionen. .

Koncessionen er endvidere betinget af, at klager over etableringstilladelsen og/eller VVM-tilladelsen henholdsvis kommuneplantillægget ikke giver anledning til væsentlige ændringer af etableringstilladelsen eller VVM-tilladelsen og kommuneplantillæg, således at projektet ikke kan gennemføres som oprindeligt beskrevet i den meddelte etableringstilladelse.

Endelig er koncessionen betinget af, at Sikkerhedsstyrelsen giver tilladelse til ekspropriation frem til nettilslutningspunktet.

I tilfælde hvor 1) de nødvendige ændringer af VE-loven ikke vedtages af Folketinget, eller 2) udbudsvilkårene ikke godkendes af Europa-Kommissionen som foreneligt med EU-statsstøttereglerne, eller 3) der ikke er opnået enighed om en traktatmedholdelig finansiering, eller 4) projektet mod forventning

ikke kan gennemføres grundet klager, eller endeligt 5) Sikkerhedsstyrelsen giver ikke tilladelse til ekspropriation frem til nettilslutningspunktet, bortfalder koncessionsaftalen (dvs. koncessionsaftalen ophører uden varsel), medmindre der inden for rammerne af gældende udbudsregler kan indgås anden aftale mellem Energistyrelsen og koncessionshaver, jf. afsnit 2 i koncessionsaftalen (bilag 1).

I tilfælde af koncessionsaftalens bortfald som følge af ovenstående forbehold (dvs. at én eller flere af de nævnte fem betingelser ikke opfyldes), vil koncessionshaver alene kunne gøre krav gældende, som nærmere anført i koncessionsaftalens afsnit 2, jf. bilag 1. Koncessionshaveren er ikke berettiget til yderligere økonomisk kompensation, erstatning, godtgørelse eller andet i anledning af bortfald af koncessionen.

3.3 Forundersøgelser og VVM-proces

Energinet.dk har for hvert af de 6 oprindelige områder udarbejdet en VVM-redegørelse, indledende geotekniske og geofysiske forundersøgelser samt tilvejebragt MetOcean-data (vind, bølger, tidevand, strømforhold, is, m.m.). Resultaterne af disse undersøgelser er offentliggjort og kan findes via www.ens.dk/kystnære

Samtlige udkast af VVM-redegørelserne er offentliggjorte, og der er afholdt borgermøder i forbindelse med alle 6 områder og udarbejdet en sammenfattende redegørelse for hvert projekt. Parallelt med 2. offentlighedsfase er der gennemført en ESPOO-høring (høring af relevante nabolande) for områderne ved Vesterhav Syd, Sæby og Bornholm. Der skal ikke gennemføres ESPOO høring af de resterende områder. Der er udarbejdet kommuneplantillæg for hvert site, som fremgår af den sammenfattende redegørelse.

VVM-proces for havdelen

Grundet hensynet til naturbeskyttelsen af sortand, jf. Habitatdirektivets bestemmelser, har det være nødvendigt at fjerne placeringen i Sejerø Bugt fra udbuddet. Det vil således ikke være muligt, som del af dette udbud, at byde på opstilling af en havvindmøllepark i Sejerø Bugt. VVM-redegørelsen for anlægget på havet godkendes af Energistyrelsen, når der udstedes etableringstilladelse til koncessionshaver.

Energistyrelsens afgørelse om etableringstilladelse kan påklages til Energiklagenævnet (klagefrist 4 uger). Klager har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet beslutter anderledes.

VVM-proces for landdelen

Naturstyrelsen har udarbejdet kommuneplantillæg og meddeler VVM-tilladelse til landdelen af projektet, mens det er kommunen, der er myndighed for den konkrete planlægning på land ved landzonetilladelser eller lokalplaner.

Den sammenfattende redegørelse er sendt i høring hos de relevante kommuner, der har haft mulighed for at udtale sig.

Naturstyrelsen udsteder de relevante kommuneplantillæg umiddelbart efter, at koncessionskontrakten er indgået. Vilkårene for landanlægget meddeles koncessionshaveren i VVM-tilladelsen.

Kommuneplantillæg og Naturstyrelsens VVM-tilladelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet med 4 ugers klagefrist.

Kommunens afgørelse om landzonetilladelse eller lokalplan kan ligeledes påklages til Natur- og Miljøklagenævnet med 4 ugers klagefrist. Det betyder, at afgørelsen ikke må udnyttes, før klagen er afgjort, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Andre klager har normalt ikke opsættende virkning, men udnyttelsen af afgørelsen sker på eget ansvar, da Natur- og Miljøklagenævnet kan ændre afgørelsen.

3.4 Omkostninger til forundersøgelser

Vinderen af udbuddet skal afholde Energinet.dk's omkostninger til udarbejdelse af forundersøgelser og VVM alene for de(t) område(r), for hvilket der gives etableringstilladelse efter § 25 i VE-loven, jf. § 23, stk. 3, i VE-loven. Udgifterne vil ikke overstige nedenstående beløb i DKK eksklusive moms pr. område.

| Vesterhav Syd | Vesterhav Nord | Bornholm | Sæby | | Smålandsfarvandet |
|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|--|-------------------|
| 23.800.000 | 26.100.000 | 23.300.000 | 23.300.000 | | 25.600.000 |

Ved klagefristernes ophør (jf. afsnit 3.3) eller, i det tilfælde, hvor der er indgivet klage, efter endelig afgørelse af en eventuel klage over etableringstilladelsen eller VVM-tilladelsen, skal koncessionshaveren overføre et beløb til afholdelse af Energinet.dk's omkostninger for udførelsen af forundersøgelserne. Hvis en tilbudsgiver eksempelvis vinder koncessionen vedrørende Bornholm, skal tilbudsgiver afholde Energinet.dk's omkostninger vedrørende Bornholm (læs: max. 23,3 mio. DKK eks. moms). Sites, der ikke meddeles koncession på, skal ikke dækkes af de(n) vindende koncessionshaver(e).

3.5 Fastholdelsesbod

Såfremt koncessionshaveren meddeler, at denne uanset grund alligevel ikke vil etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget, eller såfremt omstændighederne viser, at dette er tilfældet, forfalder en fastholdelsesbod (en konventionalbod) til øjeblikkelig betaling efter påkrav. Endvidere vil fastholdelsesboden forfalde til øjeblikkelig betaling efter påkrav, hvis ikke anlægsarbejdet vedrørende etablering af havvindmølleparken er påbegyndt før den 31. december 2019. Boden er på 100 mio. DKK pr. koncession, der tildeles.

Kravet om fastholdelsesbod bortfalder, når 1. kWh fra første mølle etableret i henhold til den pågældende koncession er leveret til det kollektive elnet. Der kan gives dispensation fra dette krav, hvis der er tale om en uforsætlig forsinkelse, som f.eks. forsinkelser i nettilslutningen, som ikke skyldes forhold, for hvilke koncessionshaver bærer ansvaret. Fastholdelsesboden og dispensationsmuligheder er beskrevet nærmere i udkast til koncessionsaftalen, pkt. 1.1 og 1.3 (i bilag 1).

Tilbudsgiver skal, når koncessionsaftalen om etablering og nettilslutning af elproduktionsanlægget indgås, stille en garanti på 100 mio. DKK til sikkerhed for betaling af ovennævnte fastholdelsesbod. Der skal stilles én garanti pr. koncession. Garantien skal enten stilles af en finansiel institution, et forsikringselskab el. lign på de vilkår, der fremgår af bilag 1.1 (model til anfordringsgaranti) eller i form

af moderselskabsgaranti på de vilkår, der fremgår af bilag 1.2. Garantien kan endvidere stilles som en kombination af de to.

Energistyrelsen kan kræve garantien udbetalt, såfremt koncessionshaveren misligholder koncessionssaftalen om etablering og nettilslutning, jf. bilag 1 (udkast til koncessionsaftale). Garantien frigives enten, når koncessionshaver har dokumenteret at have afholdt udgifter efter tildelingen af koncessionen på mindst 300.000.000 DKK (skriver 300 millioner danske kroner) inklusive moms til planlægning, projektering og til etableringen af elproduktionsanlægget, eller når 1. kWh fra første mølle er leveret til det kollektive elnet, eller hvis koncessionen skulle bortfalde af årsager, som beskrevet i koncessionsaftalens afsnit 2.1-2.4 (dvs. når kravet om fastholdelsesboden bortfalder).

For de nærmere vilkår og krav til fastholdelsesbod og sikkerhedsstillelse herfor henvises til koncessionsaftalens afsnit 1.1 og 1.2 i bilag 1.

3.6 Forsinkelse

Hvis mindre end 95 % af parkens kapacitet er nettilsluttet d. 1. januar 2021, reduceres den tilskudsberettigede produktion med 0,1 TWh. For hvert halve år herefter, hvor der endnu ikke er nettilsluttet mindst 95 % af kapaciteten, vil den tilskudsberettigede produktion herefter blive reduceret med yderligere 0,1 TWh. For yderligere oplysninger henvises til koncessionsaftalens afsnit 4 i bilag 1.

3.7 Garanti for nedtagning og afvikling af anlægget

Uanset hvornår elproduktionsanlægget afvikles, vil koncessionshaver være forpligtet til for egen regning at genetablere den tidligere tilstand i området, herunder foretage nedtagning samt den nødvendige afvikling af anlægget såvel på havet som på land, inklusiv det interne opsamlingsnet frem til nettilslutningspunktet, efter en afviklingsplan godkendt af Energistyrelsen.

Koncessionshaver skal stille sikkerhed for nedtagning af anlægget. Sikkerhedsstillelse skal være etableret senest 15 år efter nettilslutning af første mølle. Senest 6 måneder før dette tidspunkt, skal koncessionshaveren forelægge en plan til Energistyrelsens godkendelse for, hvordan sikkerhedsstillelsen vil blive gennemført.

Sikkerhedsstillelsen skal som udgangspunkt være på 200 mio. DKK. Energistyrelsen kan godkende et lavere beløb, hvis det kan dokumenteres, at udgifterne til afvikling er lavere. Såfremt de faktiske udgifter til nedtagelse og afvikling af anlægget overstiger sikkerhedsstillelsen, hæfter koncessionshaver fortsat herfor. I øvrigt henvises til de nærmere vilkår om afvikling og sikkerhedsstillelse i bilag 6 (tilslutning til etablering af elproduktionsanlæg med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet) og bilag 8 (bevilling til elproduktion).

3.8 Køberetsordningen

Køberetsordningen fremgår af VE-lovens §§ 13-17. Køberetsordningen forpligter koncessionshaveren til at udbyde 20 % af andelene i vindmølleprojektet til lokale borgere til kostpris. Koncessionshaveren er ikke forpligtet til at opnå salg af 20 %, kun til at udbyde samlet 20 % af ejerandelene i projektet. Udbuddet af ejerandele under køberetsordningen kan tidligst ske efter udstedelse af etableringstilladel-

se og skal senest være sket inden nettilslutning af havvindmøllerne, forstået som det tidspunkt, hvor elproduktionsanlægget første gang leverer elektricitet til det kollektive net. Nettilslutningstidspunktet skal således ses i forhold til den første mølle i det samlede projekt.

I henhold til VE-lovens § 13, stk. 5 skal havvindmølleparken drives i en selvstændig juridisk enhed, som er uafhængig af selskabets øvrige aktiviteter. Energistyrelsen anser det på denne baggrund for muligt for den vindende tilbudsgiver at overdrage en tildelt koncessionsaftale til et nystiftet selskab (SPV), såvel i perioden mellem tildeling af koncessionen og tidspunktet for koncessionens underskrift, jf. afsnit 15, som efter udbuddets afslutning, i den udstrækning denne overdragelse er begrundet alene i behovet for opfyldelse af køberetsordningen efter VE-loven. I tilfælde af overdragelse skal den vindende tilbudsgiver påtage sig solidarisk hæftelse med det nystiftede selskab. Hvor overdragelsen sker efter indgåelse af koncessionsaftale sker denne i henhold til koncessionens § 9.1.3.

Ejerandele afsat gennem udbuddet efter køberetsordningen må ikke stilles dårligere end andre andele i virksomheden. De lokale ejerandele kan ikke tvangsindløses, og må ikke udskilles i et selvstændigt selskab, der alene omfatter køberetsandelene.

I udgangspunktet udbydes ejerandelene til en pris beregnet ud fra en produktion på 1.000 kWh pr. år pr. andel. Provenuet fra udbuddet skal dække en forholdsmæssig andel af koncessionshaverens omkostninger til projektet, således at koncessionshaveren og køberen indskyder samme beløb pr. ejerandel.

Det påhviler i sin helhed tilbudsgiver at gøre sig bekendt med reglerne for køberetsordningen og at sikre overholdelse heraf. Hvis koncessionshaveren ikke overholder reglerne i køberetsordningen, kan Energinet.dk, der administrerer ordningen, tilbageholde pristillægget.

Bestemmelserne om køberetsordningen (§§ 13-17) med lovbemærkninger findes også på engelsk, se www.ens.dk/nearshorewind under "Relevant legislation".

3.9 Værditabsordningen

Værditabsordningen fremgår af §§ 6-12 i VE-loven. Værditabsordningen forpligter koncessionshaveren til at betale erstatning for eventuelle tab af værdi på beboelsejendomme som følge af opstilling af vindmøllerne. Erstatningsforpligtelsen bortfalder, hvis værditabet ikke overstiger 1 % af værdien af beboelsejendommen.

Koncessionshaveren skal holde et offentligt møde, hvor der orienteres om det kommende projekt og værditabsordningen. Energinet.dk, der administrerer ordningen, deltager også i dette møde.

En uafhængig taksationsmyndighed afgør størrelsen af værditabet på baggrund af en individuel vurdering. Koncessionshaveren og ejeren af beboelsejendommen kan dog i stedet indgå aftale om beløbets størrelse. Taksationsmyndigheden kan pålægge opstilleren at fremskaffe de nødvendige visualiseringer og skyggekast- og støjberegninger til brug for vurderingen.

Værditabs'erstatningerne skal betales ved opstilling af første tårn i det samlede vindmølleprojekt.

Hvis koncessionshaveren ikke overholder reglerne i værditabsordningen, kan Energinet.dk, der administrerer ordningen, tilbageholde pristillægget.

Bestemmelserne om værditabsordningen (§§ 6-12 i VE-loven) med lovbemærkninger findes også på engelsk, se www.ens.dk/nearshorewind under "Relevant legislation".

3.10 Arbejdsklausul

Koncessionsaftalen indeholder en standard ILO-arbejdsklausul (International Labour Organisation), som indebærer, at koncessionshaveren er forpligtet til at sikre, at de ansattes løn- og ansættelsesforhold ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark og som gælder på hele det danske område. I øvrigt henvises til koncessionsaftalens afsnit 6 i bilag 1.

3.11 Social klausul (oprettelse af elevpladser)

Koncessionsaftalen indeholder en social klausul, som indebærer, at koncessionshaver i videst muligt omfang skal medvirke til at sikre, at et vist antal stillinger, som er relevante i forhold til etableringen og den efterfølgende drift og vedligeholdelse af havvindmølleparken "on site" (både on- og offshore), kan besættes med elever. Ved elever forstås en arbejdstager med hvem koncessionshaver eller dennes underentreprenører m.v. indgår eller har indgået en uddannelsesaftale. I øvrigt henvises til koncessionsaftalens afsnit 7 i bilag 1.

3.12 Ilandføring og nettilslutning

Koncessionshaver skal levere den samlede effekt produceret på havvindmølleparken i ét elektrisk punkt på land, og på et spændingsniveau aftalt med net- eller transmissionsvirksomheden. Koncessionshaver skal drifte og vedligeholde det interne opsamlingsnet frem til tilslutningspunktet, samt bære alle omkostninger, risici og tab, der måtte være forbundet ved dette net. De mulige tilslutningspunkter samt ilandføringskorridorer er defineret i VVM-redegørelserne.

De almindelige erstatningsretlige regler gælder, såfremt koncessionshaver ikke opfører parken som forudsat i koncessionsaftalen, og at dette påfører net- eller transmissionsvirksomheden et tab. Koncessionshaver skal derfor stille en bankgaranti svarende til den lokale netvirksomheds samlede omkostninger, hvis parken nettilsluttes via det lokale distributionsnet. Hvis parken nettilsluttes via transmissionsnettet skal koncessionshaveren stille en garanti overfor Energinet.dk, som udløses, hvis projektet ikke bygges i henhold til koncessionsaftalen. I øvrigt henvises til yderligere information herom i bilag 9 og koncessionsaftalen.

Hvis ilandføring sker på transmissionsniveau, får Energinet.dk pålæg om at etablere transmissionsdelen af ilandføringsanlægget og de bagvedliggende netforstærkninger, når koncessionsaftalen er underskrevet. Se bilag 9.1

3.13 Solidarisk hæftelse

Såfremt koncessionsaftalen indgås med et konsortium, hæfter konsortiedeltagere solidarisk for alle forpligtelser omfattet af koncessionsaftalen og de tilhørende tilladelser samt den tilhørende bevilling.

I tillæg hertil vil også selskaber, som støtter tilbudsgiveren økonomisk og derved har medvirket til, at tilbudsgiveren opfyldte de økonomiske mindstekrav i forbindelse med prækvalifikationen af denne, hæfte solidarisk med den vindende tilbudsgiver for alle forpligtelser omfattet af koncessionsaftalen og de tilhørende tilladelser, samt den tilhørende bevilling. Støttende selskaber skal således medunderskrive koncessionsaftalen.

Hvor tilbudsgiver er et endnu ikke stiftet selskab, skal dette selskab stiftes senest i forbindelse med koncessionsaftalens underskift, og de stiftende selskaber vil i samme forbindelse skulle påtage sig solidarisk hæftelse med tilbudsgiver ved at medunderskrive koncessionsaftalen.

Ethvert krav, der opstår i henhold til koncessionen eller de tilhørende tilladelser samt den tilhørende bevilling, kan således rettes mod (1) enhver af deltagerne i konsortiet, (2) ethvert selskab, som tilbudsgiver har støttet sig på med henblik på at opfylde mindstekrav til økonomisk formåen, samt (3) ethvert stiftende selskab, hvor tilbudsgiver er et endnu ikke stiftet selskab.

Ansvar efter den solidariske hæftelse indtræder alene i den udstrækning, koncessionshaver misligholder koncessionsaftalen med de tilhørende tilladelser eller den tilhørende bevilling, og en sådan misligholdelse ikke afhjælpes af koncessionshaver efter påkrav herom fra Energistyrelsen. Se endvidere koncessionsaftalens pkt. 8 ibilag 1.

Selskaber, som tilbudsgiver har baseret sig på i relation til den tekniske formåen, og som således har medvirket til, at tilbudsgiveren opfyldte de tekniske mindstekrav i forbindelse med prækvalifikation af denne, hæfter ikke solidarisk med tilbudsgiver. I henhold til udbudsbekendtgørelsens pkt. III.1.3 N er det dog et krav, at tilbudsgiver senest på tidspunktet for underskrift af koncessionsaftalen overfor Energistyrelsen fremlægger underskrevne og uopsigelige kontrakter med den virksomhed, som tilbudsgiver har baseret sig på i forbindelse med prækvalifikationen med henblik på opfyldelse af de tekniske mindstekrav.

Der stilles følgende overordnede krav til varighed og adgang til at opsige kontrakten med et støttende selskab vedr. teknisk formåen:

- Kontrakten skal være gyldigt indgået inden tilbudsgivers underskrift af koncessionsaftalen, men behøver ikke foreligge før fristen for afgivelse af endeligt tilbud.
- Kontrakten skal være gensidig uopsigelig for parterne i aftalens løbetid, dog med adgang til ekstraordinær ophævelse ved væsentlig misligholdelse og konkurs.
- Det støttende selskab skal efter kontrakten være forpligtet til at medvirke til udførelse af projektplanlægning og –ledelse, konstruktions- og risikostyring, indkøbs- og kontraktstyring ved i fornødent omfang at stille de kompetencer til rådighed i planlægnings- og etableringsfasen, som tilbudsgiver har støttet sig på i forbindelse med prækvalifikationen.

Kontrakten kan tidligst ophøre på tidspunktet for færdiggørelse og aflevering af de konkrete dele af projektet, som det støttende selskab skal udføre.

4. Sagsgang og de vigtigste krav til koncessionshaver

I det følgende er sagsgangen i forbindelse med etableringen af havvindmølleparken og de vigtigste krav til koncessionshaveren yderligere beskrevet. Der henvises i øvrigt til de detaljerede bestemmelser i koncessionsaftalen, tilladelserne og bevillingen.

Sagsgangen og de vigtigste krav inkluderer:

- A) Forundersøgelsestilladelse
- B) Etableringstilladelse til havanlægget, kommuneplantillæg og VVM-tilladelse til landanlægget
- C) Koncessionshavers tidsplan
- D) Detailprojekt
- E) Elproduktionstilladelse og elproduktionsbevilling

A) Forundersøgelsestilladelse

Tilladelsen til at gennemføre forundersøgelser gives til koncessionshaver for at give mulighed for at foretage supplerende geotekniske og geofysiske undersøgelser samt MetOcean- og UXO-undersøgelser. Tilladelsen til forundersøgelser efter § 22 i VE-loven, jf. bilag 5 vil gives til vinderen af udbuddet efter indgåelse af koncessionsaftale.

B) Etableringstilladelse til havanlægget og kommuneplantillæg med tilhørende VVM-tilladelse til landanlægget

Efter indgåelse af koncessionsaftale med vinderen af udbuddet gives endvidere tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet efter § 25 i VE-loven og § 22 a i elforsyningsloven, jf. bilag 6 (tilladelse til etablering). Etableringstilladelsen gives på baggrund af VVM-redegørelsen.

Naturstyrelsen udsteder kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse i de relevante kommuner og meddeler samtidig VVM-tilladelse (til landanlæggene) efter bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, jf. bekendtgørelse nr. 1184 af 6. november 2014 til § 2, stk. 4 nr. 2 (efter dagældende VVM-bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010). Når VVM-tilladelsen er udstedt, kan anlægsarbejdet på land igangsættes.

Udstedelse af tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet til koncessionshaver samt Naturstyrelsens kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse skal offentliggøres og vil kunne påklages til hhv. Energiklagenævnet og Natur- og Miljøklagenævnet. Der er en 4 ugers klagefrist på tilladelserne. Etableringstilladelsen vil ikke kunne udnyttes, før klageperioden på 4 uger er udløbet. Klagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Energistyrelsen henviser til Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk og til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelsesportal: <http://www.nmknafgoerelser.dk/>

C) Koncessionshavers tidsplan

Som et vilkår i etableringstilladelsen skal koncessionshaver udarbejde en tidsplan for projektets gennemførelse, som forelægges Energistyrelsen.

Tidsplanen skal vise, hvordan koncessionshaver vil tilrettelægge arbejdet således, at hele havvindmølleparken (mindst 95 % af parkens kapacitet, jf. udkast til koncessionsaftale, bilag 1) senest er tilsluttet til det kollektive elnet den 31. december 2020.

Tidsplanen skal indeholde forslag til tidspunkter for statusmøder og anden rapportering af status m.v. og milepæle for samarbejdet med netselskabet og/eller Energinet.dk for så vidt gælder landdelen af ilandføringsprojektet. Derudover skal tidsplanen som minimum indeholde oplysning om, hvornår koncessionshaver forventer at:

- Indsende prognose for undervandsstøj, samt måleprogram og plan for eventuelle støjdæmpende tiltag
- Forelægge detailprojekt for anlægsarbejdet (se nedenfor),
- Påbegynde anlægsarbejdet,
- Trække kabler op til tilslutningspunktet på land,
- Indlede forhandlinger med relevante lodsejere
- Ansøge om tilladelse til at udnytte vindenergien (elproduktionstilladelse, jf. bilag 7) og elproduktionsbevilling (elproduktionsbevilling, jf. bilag 8),
- Leverer 1. kWh fra første mølle til elforsyningsnettet,
- Tilslutte sidste mølle til det kollektive elnet,
- Gennemføre udbud af andele efter køberetsordningen og afholde offentligt orienteringsmøde om værditabsordningen, jf. §§ 6-17 i VE-loven.

Efter tidsplanen er godkendt skal evt. ændringer i tidsplanen drøftes med Energistyrelsen.

Koncessionshaver skal sammen med tidsplanen indsende en underskrevet koblingsaftale og samarbejdsaftale mellem koncessionshaver og Energinet.dk og/eller det lokale netselskab, som regulerer hovedelementerne i samarbejdet mellem parterne i etablerings- og driftsfasen (se bilag 9.1).

D) Detailprojekt

Som et vilkår i tilladelsen til at etablere elproduktionsanlægget med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet, og som en forudsætning for at tilladelsen kan udnyttes til anlægsarbejde, skal koncessionshaveren udarbejde et detailprojekt for anlægsarbejdet. Detailprojektet skal forelægges senest to måneder før planlagt igangsættelse af anlægsarbejdet, og skal i detaljer dokumentere, at vilkårene i den udstedte etableringstilladelse er eller vil blive opfyldt i rette tid. Detailprojektet skal desuden indeholde oplysninger om:

- Valg af møller
- Valg af fundamenter

- Håndtering af undervandsstøj (prognose for undervandsstøj, samt måleprogram og plan for eventuelle støjdæmpende tiltag)
- Spændingsniveau
- Parklayout og endelig placering af møllerne inden for området
- Afmærkning
- Placering af kabeltracé

Senest to måneder efter, at Energistyrelsen har modtaget fyldestgørende dokumentation for detailprojektet, forventes det, at Energistyrelsen kan give tilladelse til igangsætning af anlægsarbejdet for havvindmølleparken.

E) Elproduktionstilladelse og elproduktionsbevilling

Der kan tidligst ansøges om tilladelse til udnyttelse af vindenergien efter § 29 i VE-loven samt elproduktionsbevilling, når anlægsarbejdet er påbegyndt, og senest to måneder før nettilslutningen af den første mølle.

Produktion af el til det kollektive elforsyningsnet må ikke foregå, førend tilladelsen foreligger. Det er en forudsætning for at opnå elproduktionstilladelse, at koncessionshaveren kan dokumentere, at alle vilkår i etableringstilladelsen er opfyldt, eller vil blive det.

Efter § 10 i elforsyningsloven, kan elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW kun udøves af virksomheder, der har opnået bevilling fra Energistyrelsen. Der stilles krav til teknisk og finansiel kapacitet ved ansøgning om bevilling til elproduktion. En koncessionshaver, som er blevet prækvalificeret i forbindelse med dette udbud og dermed har opfyldt mindstekravene til økonomisk/finansiel kapacitet, og som ikke har ændret selskabsstruktur siden prækvalifikationen, antages også at opfylde kravene til finansiel kapacitet i forbindelse med bevilling til elproduktion. Der vil blive stillet krav til dokumentation for teknisk kapacitet i driftsfasen i forbindelse med udstedelsen af bevilling. Vurderingen af om koncessionshaveren opfylder den tekniske kapacitet til dette, vil blive foretaget på grundlag af, hvad der anses for nødvendigt for at kunne drifte, vedligeholde og fjerne havvindmølleparken. Materiale til brug for Energistyrelsens vurdering af ansøgers tekniske kapacitet skal indsendes sammen med ansøgningen.

5. Tildelingskriterium

Energistyrelsen vil tildele koncession(er) til de(n) tilbudsgivere som afgiver tilbud, der muliggør etablering af den størst mulige kapacitet inden for rammen af 350 MW til den samlede laveste pris. Ved to (eller flere) gensidigt udelukkende tilbud til samme pris, vil den tilbudsgiver, der har tilbudt den største udbygning få tildelt koncession.

Der skal afgives tilbud på en ørepris pr. kWh for 50.000 fuldlasttimer med angivelse af hvor mange MW, der ønskes opført i hvilket område.

En tilbudsgiver kan afgive flere selvstændige, indbyrdes udelukkende, tilbud på forskellige områder og parkstørrelser. Der kan endvidere afgives betinget tilbud på etablering af op til 350 MW i to forskellige

områder, hvor det afgivne tilbud er betinget af, at tilbudsgiver tildeles koncession for den samlede tilbudte udbygning. Ved betinget tilbud kan hver park prissættes forskelligt.

Der vil således kunne være mere end én vinder af udbuddet.

Der er indført et prisloft for de kystnære møller, så der kun accepteres tilbud, som leder til en samlet gennemsnitlig pris på maksimalt 70 øre pr. kWh. Hvis der ikke er tilstrækkeligt med tilbud til at opnå en opstilling af 350 MW til en gennemsnitlig pris på maksimalt 70 øre pr. kWh, kan tilbud, der medfører en gennemsnitlig pris på mere end 70 øre pr. kWh, kun accepteres ved enighed herom i energiforslagskredsen bag energiaftalen af marts 2012, jf. eksempler i bilag 10.

Den tilbudte pris er et fast ørebeløb (konstant i løbende priser) og vil ikke blive indekseret. Størrelsen af prisen angives som et ørebeløb med maksimalt 1 decimal.

Energistyrelsen beregner ved nedenstående formel samtlige mulige kombinationer af tilbud, der samlet set giver op til 350 MW kystnære havvindmøller til den laveste gennemsnitlige pris. Den kombination af tilbud, som giver den laveste pris/kWh, vinder udbuddet.

Formlen udtrykker den samlede gennemsnitlige pris pr. kWh for en given kombination af tilbud, som skaber en samlet udbygning på ≤ 350 MW.

$$\text{gennemsnitlig pris pr. kWh} = \frac{\sum_{x=1}^{x=y} (B_x * K_x)}{MW_{\text{samlet}}}$$

Hvor:

MW_{samlet} = den samlede kapacitet for den beregnede kombination, som er ≤ 350 MW

B_x = den budpris i kr. pr kWh som er budt af byder x

K_x = Den kapacitet i MW som byder x ønsker at opføre til prisen B_x

Y = Antallet af bydere i den kombination der beregnes

Se bilag 10 med eksempler på udfald af tildelingsmodellen.

Såfremt der ved afgivelse af endelige tilbud afgives flere uforenelige tilbud med samme laveste gennemsnitlige pris for den samlede udbygning vil de pågældende tilbudsgivere blive opfordret til at afgive fornyet tilbud med et lavere ørebeløb for den samme udbygning. Fornyet tilbud skal foreligge 5 kalenderdage efter opfordringen.

6. Tidsplan indtil tildeling af koncessionsaftalen

Udbuddet forventes at følge nedenstående tidsplan:

| Dato | Aktivitet |
|---------------------------------|---|
| Frem til og med 16. august 2016 | Der kan stilles spørgsmål i denne periode. Alle spørgsmål skal være skriftlige og på engelsk. Spørgsmål, der modtages senere end 16. august 2016, vil ikke blive besvaret. |

| | |
|--|--|
| | Bemærk venligst, at Energistyrelsen ikke besvarer spørgsmål i uge 28-31 grundet sommerferie. |
| Torsdag d. 1. september 2016 kl. 14 | Deadline for endelige bindende tilbud. |
| Efteråret 2016 | Forventet afgørelse af udbuddet. Efter 10 dages stand-still underskrives koncessionsaftalen, hvorefter forundersøgelser- og etableringstilladelse gives til koncessionshaveren. |

7. Tilbudsfrist, forbehold og formkrav

Endeligt tilbud

Der kan indsendes flere tilbud på forskellige områder og parkstørrelser samt betinget bud som beskrevet i afsnit 5.

Tilbudsgiver er ikke i det endelige tilbud berettiget til at tage forbehold over for det endelige udbudsmateriale.

Tilbudsgiver skal med afgivelsen af det endelige tilbud erklære sig forpligtet til at etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet, hvis koncessionen vinderes.

Skabelon til tilbuds-brev, som tilbudsgiver kan benytte ved afgivelsen af sit endelige tilbud og afgivelse af erklæring om forpligtelse til at etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget, er vedlagt som bilag 4.

I det tilfælde, hvor tilbudsgiver er et endnu ikke stiftet selskab, skal de stiftende selskaber selvstændigt, medunderskrive det endelige tilbud, jf. bilag 4. Det bemærkes endvidere, at såfremt et endnu ikke stiftet selskab tildeles koncession, skal selskabet stiftes inden indgåelse af koncessionsaftalen.

Tilbudsgiver bærer den fulde kommercielle risiko for den tilbudte kWh-pris.

Endelige tilbud skal indleveres til Energistyrelsen **senest torsdag den 1. september 2016 kl. 14.00** på den i afsnit 1 anførte adresse.

Tilbud, der modtages efter dette tidspunkt, vil ikke blive taget i betragtning.

Det endelige tilbud bedes afleveret i 1 original, 1 kopi og 1 elektronisk eksemplar på USB. Ved eventuel uoverensstemmelse mellem tilbud i papirform og den elektroniske version har førstnævnte version forrang. Såfremt et eller flere dokumenter mangler i papirversionen, men findes i den elektroniske version, forbeholder Energistyrelsen sig dog ret til at lægge vægt på den elektroniske version for så vidt angår det eller de pågældende dokumenter.

Endeligt tilbud bedes mærket ”BEST AND FINAL OFFER – Nearshore Wind Tender”.

Tilbud kan **ikke** sendes pr. e-mail.

Sprog

Energistyrelsen har udarbejdet udbudsmaterialet på dansk. Udbudsmaterialet udsendes også i en engelsk oversættelse. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem den danske version og den engelske oversættelse har den danske version forrang.

Det forudsættes, at danske myndigheder kan kræve, at sagsbehandlingen af projektet skal foregå på dansk.

8. Betingelser for deltagelse i udbuddet

Tro og love-erklæring

Tilbudsgiver har med det foreløbige tilbud afgivet en erklæring på tro og love om, i hvilket omfang tilbudsgiver har ubetalt, forfalden gæld til det offentlige.

Der henvises til lovbekendtgørelse nr. 336 af 13. maj 1997 om begrænsning af skyldneres muligheder for at deltage i offentlige udbudsforretninger. En ordregiver må som hovedregel ikke antage et tilbud fra en tilbudsgiver, der ikke har afgivet tro og love-erklæring, eller som har ubetalt, forfalden gæld til det offentlige, der overstiger 100.000 DKK.

Ved gæld til det offentlige forstås:

- forfaldne ubetalte skatter
- forfaldne ubetalte afgifter, herunder forbrugsafgifter
- forfaldne ubetalte bidrag til sociale sikringsordninger

Der er tale om gæld til offentlige myndigheder såvel i Danmark som det land, hvor tilbudsgiver har sit erhvervsmæssige hovedsæde.

Hvis tilbudsgiveren, herunder stiftende selskaber, hvor tilbudsgiver er et endnu ikke stiftet selskab samt støttende selskaber (økonomisk kapacitet), i perioden fra afgivelse af erklæringen i forbindelse med det foreløbige tilbud indtil tidspunktet for afgivelse af endeligt tilbud har oparbejdet ubetalt, forfalden gæld til det offentlige, der overstiger 100.000 DKK (et hundrede tusinde danske kroner eller tilsvarende beløb i anden valuta), er det tilbudsgivers ansvar at indsende en revideret erklæring i forbindelse med det endelige tilbud. I modsat fald skal tilbudsgiver ikke vedlægge erklæringen ved indsendelse af det endelige tilbud. Hvis tilbudsgiver ikke vedlægger erklæringen i det endelige tilbud, vil Energistyrelsen anse det som bevis for, at tilbudsgiveren stadig ikke har ubetalt, forfalden gæld til det offentlige, der overstiger 100.000 DKK (et hundrede tusinde danske kroner eller tilsvarende beløb i anden valuta).

I tilfælde af senere ændringer i sammensætningen af en prækvalificeret tilbudsgiver, jf. afsnit 14, skal tro og love-erklæringen vedlægges for alle nye juridiske enheder.

9. Ændringer i udbudsmateriale, anmodning om yderligere materiale

Spørgsmål inden afgivelse af tilbud

Tilbudsgivere kan stille skriftlige spørgsmål til udbudsmaterialet til og med 16. august 2016, jf. afsnit 6 ovenfor. Energistyrelsen vil tilstræbe at have besvaret alle relevante spørgsmål skriftligt inden d. 22. august 2016. De bydende opfordres til at stille spørgsmål i god tid før dette tidspunkt.

Det ligger Energistyrelsen på sinde, at alle potentielle tilbudsgivere skal kunne afgive relevante tilbud inden for udbudsbetingelsernes rammer, dvs. uden forbehold over for elementer i det endelige udbudsmateriale. Alle potentielle tilbudsgivere opfordres derfor til at udnytte muligheden for at stille skriftlige spørgsmål til udbudsmaterialet.

Spørgsmålene sendes pr. e-mail til mcb@ens.dk og ccl@ens.dk.

Spørgsmål og besvarelser vil i anonymiseret form blive offentliggjort på Energistyrelsens hjemmeside.

10. Endeligt tilbud

Tilbudsgiverne skal indsende deres endelige tilbud på baggrund af det endelige udbudsmateriale udsendt af Energistyrelsen.

Hvis tilbudsgiverens endelige tilbud indeholder et eller flere forbehold til udbudsmaterialet, kan Energistyrelsen afvise tilbuddet eller kontakte tilbudsgiveren og bede om at få forbeholdene trukket tilbage. Tilbudsgiveren vil ikke få mulighed for at afgive ny pris.

11. Tildeling

Når Energistyrelsen har vurderet, hvilke(t) tilbud, der har den (samlede) laveste pris, træffer Energistyrelsen beslutning om tildeling af koncession(er). Dette forelægges forligskredsen til godkendelse.

Energistyrelsen underretter herefter samtidigt samtlige tilbudsgivere om forligskredsens beslutning, samt hvornår stand still-perioden udløber (10 dage fra underretning om tildelingsbeslutningen).

Energistyrelsen forbeholder sig ret til at annullere udbuddet, såfremt der foreligger saglige grunde her-til. Det kan blandt andet blive relevant, hvis tilbuddene (kWh-pris) vurderes at være for høje.

Underretningen af tilbudsgiverne om tildelingsbeslutningen medfører ikke, at koncessionsaftale er indgået. Koncessionsaftale anses først for indgået (og udbuddet for afsluttet), når koncessionsaftale er underskrevet. Koncessionsaftale kan først underskrives efter udløbet af stand still-perioden. Denne periode skal mindst være 10 kalenderdage regnet fra dagen efter den dag, hvor Energistyrelsen har afsendt underretning om tildelingsbeslutning pr. e-mail til samtlige tilbudsgivere. Det forventes, at koncessionsaftalen vil blive underskrevet af Energistyrelsen og koncessionshaveren inden 50 dage fra tildelingsbeslutningen.

Koncessionsaftalen vil være betinget af, at Folketinget vedtager de nødvendige ændringer af VE-loven, som gør det muligt at godkende den tilbudte kWh-pris, at projektet ikke hindres grundet klager, samt at Sikkerhedsstyrelsen giver tilladelse til ekspropriation om nødvendigt frem til nettilslutningspunktet. Koncessionsaftalen vil også indeholde to EU-forbehold, hvis en afklaring herom ikke er fundet før indgåelsen af koncessionsaftalen. For nærmere beskrivelse af forbeholdene henvises til afsnit 3.2 ovenfor samt afsnit 2 i koncessionsaftalen, jf. bilag 1.

Det er en forudsætning for Energistyrelsens underskrift af koncessionsaftalen, at garantien på 100 mio. DKK (ét hundrede millioner danske kroner) for fastholdelsesboden er stillet, jf. afsnit 3.5.

I tilfælde af, at vinderen af udbuddet, har støttet sig på andre selskaber for at opfylde de tekniske mindstekrav i forbindelse med prækvalifikationen, er det endvidere en forudsætning for Energistyrelsens underskrift af koncessionsaftalen, at vinderen fremlægger underskrevne og uopsigelige kontrakter med den eller de virksomheder, som tilbudsgiver har baseret sig på i forbindelse med prækvalifikationen med henblik på opfyldelse af de tekniske mindstekrav.

Når koncessionsaftalen er underskrevet, giver Energistyrelsen tilladelse til forundersøgelser og til etablering af elproduktionsanlægget med tilhørende elforsyningsnet på søterritoriet til koncessionshaver, jf. bilag 5 (tilladelse til forundersøgelser) og bilag 6 (tilladelse til etablering).

12. Behandling af tilbud

Tilbudsgiver har ikke adgang til at overvære åbningen af tilbud. Energistyrelsen vil behandle tilbudene fortroligt. Energistyrelsen er dog forpligtet til at offentliggøre oplysninger om indholdet af det vindende tilbud. Energistyrelsen er forpligtet til at give aktindsigt efter reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om miljøoplysninger.

Energistyrelsen er ikke forpligtet til at tilbagelevere tilbud til tilbudsgiver.

Tilbudsgiver skal iagttage ubetinget tavshed over for uvedkommende vedrørende forhold, som måtte komme til tilbudsgivers kendskab i forbindelse med udbudsforretningen.

Energistyrelsen forbeholder sig ret til i bedømmelsen af tilbuddene og den øvrige dokumentation at benytte sig af ekstern bistand, såfremt der måtte blive behov for det.

Energistyrelsen anser det for væsentligt, at udbuddet skaber en effektiv konkurrence mellem ansøgerne, og at tilbudsgiverne behandles lige.

13. Omkostninger ved deltagelse og vedståelse

Tilbudsgiveren er bundet af sit endelige tilbud, indtil Energistyrelsen har indgået koncessionsaftale med den/de vindende tilbudsgivere og/eller udbudsforretningen er afsluttet. Tilbudsgiver er dog ikke bundet af sit endelige tilbud i længere end 46 måneder.

Tilbudsgivers omkostninger i forbindelse med udbudsforretningen er Energistyrelsen uvedkommende. Det skal i den forbindelse fremhæves, at Energistyrelsen ikke er ansvarlig for det tilfælde, at der ikke

kan vedtages den nødvendige lovgivning eller denne ikke kan sættes i kraft på grund af manglende forenelighed med EU-statsstøtteregele, at klager leder til, at projektet ikke kan gennemføres, eller at Sikkerhedsstyrelsen ikke giver tilladelse til ekspropriation om nødvendigt frem til nettilslutningspunktet, jf. punkt 3.2.

Energinet.dk vil imidlertid ved en eventuel tilbagekaldelse af en koncession tilbagebetale beløbet, der er betalt af koncessionshaver til dækning af udgifterne til forundersøgelser.

14. Ændringer i tilbudsgivers konstellation og identitet under udbudsprocessen

Som hovedregel bør der ikke ske ændringer i tilbudsgivers konstellation under udbudsprocessen. Som anført ovenfor i afsnit 3.8, accepterer Energistyrelsen dog, at de(n) vindende tilbudsgiver(e) overdrager en tildelt koncessionsaftale til et nystiftet selskab i perioden mellem tildeling af koncessionen og koncessionens underskrift, i den udstrækning denne overdragelse alene er begrundet i behovet for opfyldelse af køberetsordningen efter VE-lovens § 13, stk. 5. I tilfælde af en sådan overdragelse skal de(n) vindende tilbudsgiver(e) påtage sig solidarisk hæftelse med det nystiftede selskab.

Hvis en tilbudsgiver, som har støttet sig på andre juridiske enheders (f.eks. en partner, et moderselskab eller en eller flere søsterselskaber) økonomiske eller tekniske kapacitet, i løbet af udbudsprocessen har behov for at udskifte en sådan juridisk enhed, som den har støttet sig på, med en anden juridisk enhed, kan dette kun ske med Energistyrelsens forudgående skriftlige samtykke. Ved afgørelsen, af hvorvidt en ændring skal imødekommes, vil Energistyrelsen vurdere gældende ret på tidspunktet for ændringsanmodningen samt arten og omfanget af ændringen, herunder også hvorvidt tilbudsgiver ville være blevet prækvalificeret med den pågældende ændring.

Som hovedregel kan en tilbudsgiver ikke i løbet af udbudsproceduren blive udskiftet eller suppleret med en eller flere økonomiske aktører, så der f.eks. dannes et konsortium. Skulle en tilbudsgiver alligevel ønske dette, forudsætter det ligeledes Energistyrelsens forudgående skriftlige samtykke. Energistyrelsen vil ved vurderingen heraf på tilsvarende vis lægge vægt på ovenstående momenter.

Hvor tilbudsgiver udgør en gruppe af økonomiske aktører, vil det ligeledes være genstand for en konkret vurdering, om en tilbudsgiver vil opretholde samme identitet, hvis den ene økonomiske aktør ønsker at udtræde af konsortiet. Ønsker den anden/de andre økonomiske aktør(er) fortsat at afgive tilbud, kan dette alene ske med Energistyrelsens forudgående skriftlige samtykke. Energistyrelsen vil ved vurderingen heraf på tilsvarende vis lægge vægt på ovenstående momenter.

15. Yderligere oplysninger

Energistyrelsen henviser til at:

- Alle oplysninger om udbuddet, herunder svar på spørgsmål og ændringer af udbudsmateriale offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside: www.ens.dk/nearshorewind
- Alle oplysninger om forundersøgelsesmateriale kan tilgås via <http://www.ens.dk/en/supply/renewable-energy/wind-power/offshore-wind-power/nearshore-wind-tenders/preliminary-surveys>

Bilag 1

Udkast til aftale om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg på havet med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område] ("koncessionsaftalen")

Aftale

mellem

Energistyrelsen

Amaliegade 44

1256 København K

og

.....

.....

.....

CVR-nr.:

(i det følgende benævnt koncessionshaveren)

Indhold

| | | |
|-----|--|----|
| 1. | FORPLIGTELSE TIL AT ETABLERE OG NETTILSLUTTE ET ELPRODUKTIONSANLÆG PÅ HAVET MED INTERNT .. OPSAMLINGSNET | 26 |
| 2. | BETINGELSER FOR KONCESSIONEN | 29 |
| 3. | ANSVAR FOR OG AFHOLDELSE AF OMKOSTNINGER TIL DIVERSE FORUNDERSØGELSER | 30 |
| 4. | AFREGNINGSVILKÅR | 31 |
| 5. | KOMPENSATION SOM FØLGE AF NEDREGULERING | 33 |
| 6. | ARBEJDSKLAUSUL | 34 |
| 7. | SOCIAL KLAUSUL VEDRØRENDE LÆRE- OG PRAKTIKPLADSER | 35 |
| 8. | SOLIDARISK HÆFTELSE | 36 |
| 9. | ENERGISTYRELSENS OVERDRAGELSE AF KONCESSIONEN | 38 |
| 10. | KONCESSIONSHAVERENS OVERDRAGELSE AF KONCESSIONEN TIL TREDJEMAND | 38 |
| 11. | ÆNDRINGER I KONTROLLEN MED KONCESSIONSHAVER (INDIREKTE OVERDRAGELSE) | 39 |
| 12. | UDTRÆDEN, UDSKIFTNING SAMT OPTAGELSE AF KONSORTIEDELTAGERE (ÆNDRINGER) | 40 |
| 14. | UDSKIFTNING ELLER UDTRÆDEN AF ØKONOMISKE AKTØRER SOM KONCESSIONSHAVEREN HAR BASERET SIN TEKNISKE FORMÅEN PÅ | 44 |
| 15. | TVISTER OG LOVVALG | 44 |
| 16. | AFTALENS VARIGHED | 44 |
| 17. | SPROG | 44 |
| 18. | UNDERSKRIFTER | 44 |
| | BILAG 1.1 | 46 |
| | BILAG 1.2 | 48 |

1. Forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg på havet med internt opsamlingsnet

- 1.0.1 Koncessionshaveren er forpligtet til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg med internt opsamlingsnet på [XX] MW, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område] i overensstemmelse med vilkårene i tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget (herefter benævnt etableringstilladelsen), jf. bilag 6. Det interne opsamlingsnet skal forstås som både kablerne, der forbinder møllerne og ilandføringen ind til nettilslutningspunktet, jf. Bekendtgørelse nr. 1115 af 18. september 2015 om nettilslutning af vindmøller og pristillæg for vindmølleproduceret elektricitet m.m.. Koncessionshaveren kan nedjustere eller opjustere antallet af tilbudte MW med op til 5 MW. Det er dog ikke tilladt at opstille mere end 200 MW i hvert område (ved Bornholm maksimalt 50 MW). Det endelige antal MW skal fastlægges senest på tidspunktet for detailprojektet.
- 1.0.2 Koncessionshaveren skal senest den ~~10. oktober~~ januar 2016~~7~~ forelægge en detaljeret tidsplan for Energistyrelsen som angivet i etableringstilladelsen. Endvidere skal koncessionshaveren i overensstemmelse med ovennævnte tidsplan forelægge detailprojekt for Energistyrelsen som angivet i etableringstilladelsen.
- 1.0.3 Koncessionshaveren skal før den 31. december 2019 påbegynde anlægsarbejdet vedrørende etablering af havvindmølleparken.
- 1.0.4 Koncessionshaveren skal før den 31. december 2020 tilslutte hele havvindmølleparken til det kollektive elnet, jf. dog punkt 1.3. Hele parken anses for tilsluttet, når mindst 95 % af havvindmølleparkens kapacitet er tilsluttet det kollektive elnet. Hvis ikke hele havvindmølleparken er nettilsluttet før den 1. januar 2021, reduceres den tilskudsberettigede produktion som anført nedenfor under punkt 4.3.
- 1.0.5 Kort efter indgåelse af nærværende koncessionsaftale med koncessionshaveren meddeler Energistyrelsen en forundersørgelses- og etableringstilladelse.
- 1.0.6 Koncessionshaveren er forpligtet til at for egen regning at nedtage og afvikle [Navn] Havvindmøllepark, i [Område] i overensstemmelse med vilkårene i tilladelse til etablering af havvindmølleparken jf. bilag 6, tilladelse til udnyttelse af energien (elproduktionstilladelsen), jf. bilag 7, bevilling til elproduktion (elproduktionsbevillingen), jf. bilag 8, samt VVM tilladelsen, som udstedes af Naturstyrelsen. Koncessionshaveren er også forpligtet til at stille sikkerhed for nedtagning og afvikling af anlægget i henhold til vilkårene i elproduktionstilladelsen og bevillingen. Uanset sikkerhedsstillelse påhviler det koncessionshaver at foretage det nødvendige til nedtagning og afvikling af havvindmølleparken og afholde samtlige omkostninger hertil. Koncessionshavers ansvar er således ikke begrænset til størrelsen af den stillede sikkerhed.

1.1. Fastholdelsesbod

- 1.1.1 Såfremt koncessionshaveren på trods af ovennævnte forpligtelse jf. pkt. 1.0.1, meddeler, at koncessionshaveren - uanset grunden hertil - alligevel ikke vil etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget med tilhørende internt opsamlingsnet, eller hvis omstændighederne viser, at dette er tilfældet, eller såfremt anlægsarbejdet ikke er påbegyndt før den 31. december 2019, forfalder en fastholdelsesbod til øjeblikkelig betaling efter påkrav. Denne fastholdelsesbod, der er en konventionalbod, udgør efter indgåelse af nærværende koncessionsaftale 100 mio. DKK. Påbegyndelsen af anlægsarbejdet betyder, at aktiviteter på havet som direkte knytter sig til selve etableringen af parken, f.eks. forberedelse af erosionsbeskyttelse (scour), er påbegyndt. Forundersøgelser er ikke medtaget. *[Hvis der er givet tilladelse til to naboparker til samme koncessionshaver som del af dette udbud, er det tilstrækkeligt, at anlægsarbejdet er påbegyndt på den ene park.]*
- 1.1.2 Fastholdelsesboden dækker til fuld og endelig afgørelse ethvert krav, som Energistyrelsen måtte få mod koncessionshaveren efter koncessionsaftalen og de hertil knyttede tilladelser og bevilling i anledning af, at koncessionshaveren ikke etablerer og nettilslutter elproduktionsanlægget i overensstemmelse med vilkårene i nærværende koncessionsaftale. Fastholdelsesboden vil bl.a. dække koncessionshavers udgifter for forundersøgelser foretaget af Energinet.dk, ligesom manglende overholdelse af arbejdsklausulen. Energistyrelsen kan ikke fremsætte betalingskrav mod koncessionshaveren, som overstiger beløbet for fastholdelsesboden. Hvis parken nettilsluttes via transmissionsnettet kan fastholdelsesboden også dække Energinet.dks omkostningerne for udbygning og forstærkning af det bagvedliggende kollektive net, efter fradrag af forundersøgelser omkostninger om nødvendigt, i den udstrækning, at Energinet.dks omkostninger ikke overstiger fastholdelsesbodens størrelse.
- 1.1.3 Fastholdelsesboden forfalder i sin helhed efter punkt 1.1.1 og betales af koncessionshaveren ved Energistyrelsens skriftlige påkrav ~~til koncessionshaveren~~. Fastholdelsesboden betales til Energistyrelsen, der i nødvendigt omfang vil forestå fordelingen heraf mellem Energinet.dk og Energistyrelsen, jf. punkt 1.1.2. Såfremt betalingskravet ikke efterkommes uanset grund, er koncessionshaveren forpligtet til at betale morarenter 20 dage efter tidspunktet for betalingspåkravets fremsættelse til betaling sker. Energistyrelsen fastsætter morarentens størrelse i overensstemmelse med rentelovens § 5.
- 1.1.4 Fastholdelsesboden bortfalder, når første kWh fra første mølle er leveret til det kollektive elnet. Dette gælder uanset eventuelt tidligere frigivelse af anfordringsgarantien efter punkt 1.2.4.

1.2. Garanti for fastholdelsesbod

- 1.2.1 Som sikkerhedsstillelse for betaling af ovennævnte fastholdelsesbod skal der, samtidig med indgåelse af nærværende koncessionsaftale, stilles en anfordringsgaranti på 100 mio. DKK. Sikkerhedsstillelsen skal udformes som en anfordringsgaranti i overensstemmelse med bilag 1.1. eller som moderselskabsgaranti, jf. bilag 1.2. Hvis parken nettilsluttes via transmissionsnettet skal koncessionshaveren endvidere stille en garanti overfor Energinet.dk for Energinet.dks tabte omkost-

ninger i fald projektet ikke etableres og nettilsluttes. Denne garanti kan dækkes af garantien for fastholdelsesboden, efter fradrag af forundersørgelsesomkostninger (hvor relevant), i den udstrækning, at Energinet.dks omkostninger ikke overstiger fastholdelsesbodens størrelse. Det betyder, at hvis Energinet.dks samlede omkostningerne for udbygning og forstærkning af det bagvedliggende kollektive net, efter eventuel fradrag for forundersørgelsesomkostninger, overstiger anfordringsgaranti på 100 mio. DKK, skal koncessionshaveren herudover også stille en garanti overfor Energinet.dk.

1.2.2 Hvis garantien stilles som anfordringsgaranti skal garantistilleren være en anerkendt og af Energi styrelsen på forhånd godkendt finansiel institution, forsikringsselskab eller lignende. Garantistiller skal have en langsigtet kredit rating på minimum A- (Standard & Poor's samt Fitch) eller A3 (Moody's) eller tilsvarende fra et andet anerkendt internationalt ratingbureau.

1.2.3 Hvis garantien stilles som en moderselskabsgaranti skal moderselskabet have en årlig omsætning på min. 4 mia. DKK samt en soliditetsgrad på min. 20% og/eller en kredit rating på minimum BBB- (Standard & Poors and Fitch) eller Baa3 (Moody's) eller et lignende niveau fra et andet anderkendt kreditvurderingsbureau. Dokumentation for garantistillelsen skal være Energistyrelsen i hænde ved indgåelsen af nærværende koncessionsaftale.

1.2.4 Energistyrelsen er forpligtet til at frigive garantien på det første af følgende tre tidspunkter:

- Senest 1 måned efter, at koncessionshaverens statsautoriserede eller registrerede revisor ved afgivelse af erklæring har dokumenteret, at koncessionshaveren efter tildelingen af koncessionen har afholdt udgifter på mindst 300.000.000 DKK inkl. moms anvendt til planlægning, projektering og til etablering af elproduktionsanlægget, [Navn] Havvindmøllepark. Det er ikke tilstrækkeligt, at udgifterne er påløbet, idet udgifterne tillige skal være betalte. Energistyrelsen har ret til at udbede sig yderligere dokumentation for de afholdte udgifter som betingelse for at frigive anfordringsgarantien. Udgifterne omfatter såvel interne som eksterne dokumenterede udgifter.
- Når første kWh fra første mølle er leveret til det kollektive elnet.
- Hvis koncessionen skulle bortfalde af årsager, som beskrevet i afsnit 2.

1.3. Tidsfristforlængelse

1.3.1 Koncessionshaveren ~~har ret til~~kan anmode om en ~~har ret til~~ forlængelse af fristen for påbegyndelse af anlægsarbejdet og fristen for tilslutning af hele havvindmølleparken ved forsinkelse, der er en følge af en eller flere af følgende omstændigheder:

a) Ændringer i etableringstilladelsen og/eller VVM-tilladelsen, som leder til en forsinkelse, og som kræves af Energistyrelsen og/eller Naturstyrelsen.

b) Hvis koncessionshaver, af grunde, der ikke kan siges, at skyldes koncessionshaver, ikke modtager alle nødvendige tilladelser – inklusiv tilladelser fra andre offentlige myndigheder end Energi styrelsen og Naturstyrelsen – for at kunne overholde ovenstående frister.

- c) Forhold, der opstår uden koncessionshaverens skyld, og over hvilke koncessionshaveren ikke er herre, f.eks. krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejker, lockout eller hærværk.
- d) Forsinkelser i nettilslutningen, der ikke skyldes koncessionshaveren, og som bl.a. omfatter situationen, hvor det ikke har været muligt for koncessionshaveren at indgå de nødvendige aftaler med relevante lodsejere frem til nettilslutningspunktet på land på trods af, at koncessionshaver har gennemført alle rimelige tiltag.
- e) Nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn.
- f) Offentlige påbud eller forbud ~~eller lign.~~, som ikke skyldes koncessionshavers forhold.
- g) Energiklagenævnet i anledning af klage over etableringstilladelsen og/eller Natur- og miljøklagenævnet i anledning af klage over Naturstyrelsens kommuneplantillæg med tilhørende VVM-tilladelse har vurderet, at klager er klageberettiget, og klagenævnet således vil behandle klagen.
- h) Nødvendig fjernelse af mere end 1 UXO af Forsvaret

- 1.3.2 En evt. forlængelse af fristen skal svare til den faktiske forsinkelse, som det relevante forhold i 1.3.1 a)-h) har udløst. Koncessionshaveren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves. ~~Energistyrelsen skal godkende fristforlængelsen.~~ Energistyrelsen vil vurdere forholdet og den faktiske forsinkelse på grundlag af skriftligt dokumentation fra koncessionshaver.
- 1.3.3 Anser koncessionshaveren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal Energistyrelsen snarest muligt underrettes skriftligt. Koncessionshaveren skal indsende dokumentation som på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold og ikke med rimelighed kan undgås eller begrænses.

2. Betingelser for koncessionsaftalen

- 2.1 Koncessioneaftalen - og dermed koncessionshaverens forpligtelse til at etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget med internt opsamlingsnet - er fra Energistyrelsens side betinget af, at Folketinget vedtager de nødvendige ændringer af VE-loven, der berettiger koncessionshaveren til det pristillæg og de hermed forbundne vilkår, som er indeholdt i koncessionshaverens endelige tilbud. Såfremt Folketinget ikke vedtager de nødvendige ændringer af VE-loven inden 1. januar 2017, bortfalder nærværende koncessionsaftale, med mindre der inden for rammerne af gældende udbudsregler kan indgås anden aftale mellem Energistyrelsen og koncessionshaveren.
- 2.2 Koncessionsaftalen er betinget af, at Europa-Kommissionen senest den 1. januar 2017 godkender, at udbudsvilkårene for udbuddet af kystnære havvindmøller er foreneligt med EU's statsstøtteregler. Såfremt Europa-kommissionen måtte mene, at udbuddet ikke skulle være foreneligt med EU-statsstøtteregler, vil koncessionen bortfalde som følge af at lovgivningen ikke vil kunne sættes i kraft,

mindre der inden for rammerne af gældende udbudsregler kan indgås anden aftale mellem Energistyrelsen og koncessionshaveren.

- 2.3 Koncessionen er endvidere betinget af, at der senest d. 1. januar 2017 er opnået enighed blandt et flertal af Folketingets partier om en traktatmedholdelig finansiering af pristillægget for de kystnære havvindmølleparker, og at denne løsning er acceptabel for Europa-Kommissionen. Såfremt der ikke er fundet en traktatmedholdelig finansieringsløsning senest den 1. januar 2017, vil koncessionen bortfalde som følge af at lovgivningen ikke vil kunne sættes i kraft, mindre der inden for rammerne af gældende udbudsregler kan indgås anden aftale mellem Energistyrelsen og koncessionshaveren.
- 2.4 Koncessionen bortfalder endvidere, såfremt klager over etableringstilladelsen og/eller kommuneplantillæg med tilhørende VVM-tilladelsen giver anledning til væsentlig ændring af etableringstilladelsen eller VVM-tilladelsen og kommuneplantillæg, således at projektet ikke kan gennemføres som oprindeligt beskrevet i den meddelte etableringstilladelse, med mindre der indgås anden aftale mellem Energistyrelsen og koncessionshaveren. Dette gælder også, hvis Sikkerhedsstyrelsen ikke giver tilladelse til ekspropriation i henhold til elsikkerhedsloven på baggrund af koncessionshavers ansøgning.
- 2.5 Såfremt koncessionen bortfalder af en af de ovenstående grunde, godtgøres alene udgifter som koncessionshaver har afholdt efter koncessionsaftalens punkt 3.1 og 3.2 til dækning af Energinet.dk's udgifter til forundersøgelser, på tidspunktet for bortfaldet af koncessionsaftalen. Koncessionshavers eventuelle øvrige omkostninger af enhver art til opfyldelse af koncessionsaftalen og de hertil knyttede tilladelser og bevilling refunderes ikke og er Energistyrelsen og Energinet.dk uvedkommende. Godtgørelse af disse udgifter sker ved, at Energinet.dk tilbagebetaler de efter punkt 3.1 og 3.2 af koncessionshaver afholdte omkostninger med tillæg af renter fra betalingstidspunktet beregnet som diskontoen + 1 pct. til koncessionshaveren.
- 2.6 Koncessionshaveren er ikke berettiget til yderligere økonomisk kompensation, erstatning, godtgørelse eller andet i anledning af bortfald af koncessionen [som følge af punkterne 2.1-2.4.](#)

3. Ansvar for og afholdelse af omkostninger til diverse forundersøgelser

- 3.1 Energinet.dk har udarbejdet en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM-redegørelse), konsekvensvurdering af påvirkning på udpegede internationale naturbeskyttelsesområder, vurdering af påvirkning af bilag IV-arter, forestået geotekniske og geofysiske undersøgelser samt tilvejebragt MetOcean-data m.v. Koncessionshaver skal afholde Energinet.dk's omkostninger ved udarbejdelsen af disse forundersøgelser, der relaterer sig til *[det af koncessionen omfattede område]*, jf. § 23, stk. 3, i lov om fremme af vedvarende energi, lovbekendtgørelse nr. 122 af 6. februar 2015 med senere ændringer, herefter benævnt VE-loven.
- 3.2 Hvis der ikke inden udløb af klagefristen for etableringstilladelsen eller VVM-tilladelsen er indkommet klager, fremsender Energinet.dk en opgørelse over de ovennævnte omkostninger, samt udsteder faktura i henhold til hvilken betaling skal ske.

Hvis der indkommer klager inden klagefristens udløb, fremsender Energinet.dk først opgørelse og udsteder faktura, som ovenfor beskrevet, efter endelig afgørelse af sidste klage. Ved endelig afgørelse forstås, at afgørelsen ikke kan påklages til en højere retsinstans.

- 3.3 Energinet.dk og Energistyrelsen har intet ansvar for forundersøgelsernes rigtighed og/eller fuldstændighed. Koncessionshaver har således ingen adgang til at gøre misligholdelsesbeføjelser eller andre krav på økonomisk kompensation gældende over for hverken Energinet.dk eller Energistyrelsen, selv om forundersøgelserne skulle vise sig at være behæftet med fejl eller mangler af faktisk eller retlig karakter. I det omfang forundersøgelserne viser sig at være behæftet med fejl eller mangler af faktisk eller retlig karakter, vil Energinet.dk i det omfang, der er mulighed herfor, transportere sine rettigheder i henhold til kontrakten med den pågældende rådgiver til koncessionshaveren.
- 3.4 Såfremt der skal udarbejdes yderligere forundersøgelser, f.eks. som led i en udbedring af mangler ved allerede gennemførte forundersøgelser, afholder koncessionshaver ligeledes omkostningerne hertil. Sådanne yderligere forundersøgelser forestås af koncessionshaver selv eller dennes rådgivere. Omkostninger, som afholdes i den forbindelse eller til eventuelle rådgivere, er tillige Energistyrelsen uvedkommende.

4. Afregningsvilkår m.v.

Hovedprincipperne for de økonomiske vilkår for afregningen er beskrevet nedenfor (punkt 4.1.-4.15.), idet der i øvrigt henvises til VE-lovens bestemmelser.

- 4.1 For elektriciteten produceret på elproduktionsanlægget, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område], ydes et pristillæg i [x] TWh, der fastsættes således, at dette og den efter § 51, stk. 2, nr. 1, i VE-loven fastsatte markedspris tilsammen udgør [x] øre pr. kWh.
- 4.2 Pristillægget beregnes time for time som differencen mellem den af koncessionshaver tilbudte kWh-pris og spotprisen for elektriciteten i det pågældende område. Det samlede pristillæg i en time er produktet af pristillægget og den målte produktion i samme time. Med spotpris for elektricitet menes den af den nordiske elbørs, Nord Pool, angivne timepris pr. kWh på spotmarkedet for det pågældende område [DK 1 eller 2]. Antal af TWh, der er støtteberettiget, vil blive fastlagt på baggrund af det/de vindende tilbud ved tildelingen af koncessionen (antallet af MW*50.000 FLT/1.000.000¹). Dette antal TWh vil blive fixeret i VE-loven, og vil ikke ændres som resultat af en eventuel efterfølgende justering af antallet af MW.
- 4.3 Såfremt mindst 95 % af den af koncessionsaftalen omfattede kapacitet ("parkens kapacitet") er nettilsluttet før den 31. december 2020, ydes det nævnte pristillæg for en elproduktion svarende til [YY] TWh [YY = antal støtteberettigede TWh]. Hvis mindre end 95 % af parkens kapacitet er nettilsluttet på dette tidspunkt, reduceres den tilskudsberettigede produktion med 0,1 TWh. For hvert halve år herefter, hvor der endnu ikke er nettilsluttet mindst 95 % af parkens kapacitet, vil den tilskudsberettigede

¹ Der divideres med 1.000.000 for at omregne til TWh.

produktion herefter blive reduceret med yderligere 0,1 TWh. Ved vurderingen af hvor stor en del af parkens kapacitet, der er nettilsluttet, vil en mølles kapacitet blive medregnet som nettilsluttet fra det tidspunkt, hvor den har leveret den første kWh til det kollektive elforsyningsnet. Dette gælder, selv om senere tekniske problemer midlertidigt måtte sætte møllen ud af drift. Koncessionshaveren har ret til forlængelse af fristen for tilslutning af hele havvindmølleparken (før den 31. december 2020) under nogle nærmere angivne omstændigheder, jf. afsnit 1.3.

- 4.4 Den af koncessionshaver tilbudte kWh-pris indekseres ikke.
- 4.5 Der ydes ikke pristillæg for produktion i timer, hvor spotprisen ikke er positiv. Til gengæld medregnes produktion heller ikke som en del af den tilskudsberettigede produktion.
- 4.6 Betaling foregår månedligt, og betalingen foretages af Energinet.dk.
- 4.7 Hvis koncessionshaveren skal betale en indfødningsstarif ved overføring af elektriciteten til det overordnede elforsyningsnet, ydes et pristillæg svarende hertil. Det nævnte pristillæg ydes for en elproduktion svarende til 50.000 fuldlasttimer, såfremt parken er rettidigt nettilsluttet. Ellers reduceres tilskudsperioden for pristillægget for indfødningsstariffen svarende til det beskrevne under punkt 4.3 ovenfor.
- 4.8 Hvis markedsprisen (timeprisen på spotmarkedet) for elektricitet produceret på anlægget overstiger *[den budte pris]* øre pr. kWh, beregner Energinet.dk et negativt pristillæg. Eventuelle negative pristillæg opkræves ikke, men modregnes i kommende positive pristillæg. Der er ingen tidsbegrænsning i den periode for hvilken, der kan beregnes negative pristillæg.
- 4.9 Koncessionshaveren skal selv sørge for afsætningen af produktionen i elmarkedet og afholde omkostningerne herved.
- 4.10 Der ydes ikke godtgørelse for balanceringsomkostninger til elektriciteten fra vindmøllerne.
- 4.11 Koncessionshaveren kan ved meddelelse til Energinet.dk fravælge modtagelsen af pristillæg. Fravalg sker med virkning fra den første dag i en måned og med et forudgående varsel på mindst én måned. Koncessionshaveren kan i så fald ikke genoptage modtagelse af pristillæg.
- 4.12 Der ydes maksimalt pristillæg i 20 år fra vindmøllernes tilslutning til det kollektive elnet. Havvindmølleparken anses for nettilsluttet, når den første kWh fra en eller flere af møllerne leveres til det kollektive elnet.
- 4.13 Koncessionshaveren må ikke modtage anden statsstøtte i forbindelse med etableringen og nettilslutningen af elproduktionsanlægget [Navn] Havvindmøllepark, i [Område], end pristillægget uden, at dette er godkendt af Energistyrelsen.

- 4.14 Det er en betingelse for at modtage pristillægget, at elektriciteten fra havvindmølleparken leveres til det kollektive elnet.
- 4.15 Koncessionshaveren bærer den fulde kommercielle risiko for den tilbudte kWh-pris, ligesom havvindmølleparken henligger for koncessionshaverens egen regning og risiko. Koncessionshaveren kan således ikke rette krav mod Energistyrelsen i denne anledning.

5. Kompensation som følge af nedregulering

- 5.1 Energinet.dk yder betaling for tab, som en koncessionshaver måtte lide som følge af, at Energinet.dk foretager nedregulering af parkens elproduktion efter, at koncessionshaveren har modtaget en elproduktionstilladelse efter § 29 i VE-loven og mindst en mølle eller den samlede havvindmøllepark er sat i drift. Der henvises til § 35 i VE-loven, jf. § 34, som regulerer denne betaling. Nedenstående er alene af oplysende karakter om, hvad der følger af § 35 i VE-loven, jf. § 34.
- 5.2 Betalingen er ikke begrænset til et bestemt beløb.
- 5.3 Det fremgår af VE-lovens § 34, stk. 3 og 4, hvornår Energinet.dk kan påbyde nedregulering. Påbuddet er betinget af, at nedreguleringen er nødvendig af hensyn til forsyningssikkerheden eller en samfundsøkonomisk optimal udnyttelse af det sammenhængende elforsyningssystem, herunder sikringen af et velfungerende konkurrencemarked.
- 5.4 Af bestemmelsen fremgår, at Energinet.dk kan påbyde nedregulering ved reduktion eller afbrydelse af elproduktion, hvis dette er nødvendigt på grund af fejl eller vedligeholdelsesarbejder på transmissionsnettet eller kapacitetsbegrænsninger i øvrigt i det sammenhængende transmissionsnet, som kan afhjælpes ved nedregulering.
Dette kan eksempelvis være tilfældet ved:
- fysisk kapacitetsmangel i det bagvedliggende transmissionsnet;
 - reparation, vedligeholdelse og eftersyn af transformerstationen på land, dens installationer, og udstyr, som ikke tilhører koncessionshaveren, transmissionsnet samt højspændingskoblingsudstyr på land;
 - funktionssvigt af transformer, med mindre at funktionssvigt skyldes vindmølle ejerens elektriske anlæg; eller
 - lynskader på transformerstationen på land, dens installationer og udstyr, som ikke tilhører vindmølle ejeren, ilandføringskabel og højspændingskoblingsudstyr på land.
- 5.5 Betalingen for indtægtstab for koncessionshaver opgøres med udgangspunkt i den garanterede tilbudspris. Den produktion, som producenten modtager erstatning for, medregnes i den samlede produktion på 50.000 fuldlasttimer, som der gives støtte til. Betalingen baseres på den garanterede tilbudspris, så længe der ydes pristillæg for produktionen fra havvindmøllerne.

- 5.6 Når den tilskudsberettigede produktion udløber, eller såfremt koncessionshaver fravælger pristillægget, baseres betalingen på områdets spottimepris.
- 5.7 Der kan højst ydes betaling for indtægtstab i en periode på 25 år svarende til varigheden af tilladelsen til elproduktion.
- 5.8 Der ydes dog ikke betaling vedrørende produktionstab på grund af produktionsbegrænsninger vedrørende timer, hvor spotprisen ikke er positiv, jf. VE-lovens § 35.
- 5.9 Det skal bemærkes, at Energinet.dk har udarbejdet forskrifter for metoder for, hvorledes størrelsen af tabt elproduktion og mistede indtjening opgøres. Der henvises til www.energinet.dks Forskrift E med bilag. Forskriften kan ses via det følgende link:
<http://energinet.dk/SiteCollectionDocuments/Danske%20dokumenter/El/Kompensation%20til%20havvindm%C3%B8lleparker%20ved%20p%C3%A5budt%20nedregulering.pdf>
- 5.10 Der ydes desuden ikke erstatning i tilfælde af force majeure, jf. VE-lovens § 35, stk. 3, 1. pkt. Force majeure omfatter forhold, der opstår uden /Energinet.dk's skyld, og over hvilke Energinet.dk ikke er herre, f.eks. krig, sabotage, jordskælv, ekstreme vejrforhold og lignende.
- 5.11 Uenighed og adgang til erstatning og dennes størrelse afgøres af domstolene, jf. VE-lovens § 35, stk. 4.

6. Arbejdsklausul

- 6.1 Koncessionshaver og dennes eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er forpligtet til at sikre vedkommende arbejdere i Danmark løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område. Ved "medvirker til at opfylde kontrakten", jf. ovenfor, forstås arbejde udført i Danmark mhp. kontraktens opfyldelse.
- 6.2 Koncessionshaver og eventuelle underleverandører skal sikre, at de ansatte får oplysninger om de vilkår, der følger af arbejdsklausulen.
- 6.3 Energistyrelsen kan til enhver tid udbede sig relevant dokumentation for, at løn- og arbejdsvilkår for medarbejderne lever op til den forpligtelse, som denne arbejdsklausul fastsætter.
- 6.4 Energistyrelsen kan kræve, at koncessionshaveren – efter skriftligt påkrav herom – inden for 10 arbejdsdage fremskaffer relevant dokumentation såsom løn- og timesedler, lønregnskab, ansættelseskontrakter mv. fra såvel egne som eventuelle underleverandørers medarbejdere samt erklæring om overholdelse af arbejdsklausul.

- 6.5 Koncessionshaver skal sikre, at evt. oplysninger i materialet om de ansattes racemæssige eller etniske baggrund, politiske, religiøse eller filosofiske overbevisning, oplysninger om helbredsmæssige og seksuelle forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold fjernes, inden materialet overgives til Energistyrelsen.
- 6.6 Såfremt Koncessionshaver tilsidesætter sin forpligtelse til at fremskaffe den af Energistyrelsen krævede dokumentation, kan Energistyrelsen efter udløb af den ovenfor nævnte frist, pålægge Koncessionshaver en dagsbod pr. kalenderdag på DKK 1.000, til den krævede dokumentation behørigt fremskaffes til Energistyrelsen.
- 6.7 Energistyrelsen kan til brug for sin vurdering af, om koncessionshaveren eller dennes underleverandører har overholdt klausulen søge rådgivning hos relevante arbejdsgiver- og/eller arbejdstagerorganisationer.
- 6.8 Hvis koncessionshaver ikke overholder sine forpligtelser i medfør af arbejdsklausulen, og medfører dette et berettiget krav på yderligere løn fra medarbejderne, kan Energistyrelsen pålægge koncessionshaver at betale bod svarende til det dobbelte af ethvert sådan krav.

7. Social klausul vedrørende lære- og praktikpladser

- 7.1 Koncessionshaver skal i videst muligt omfang medvirke til at sikre, at et vist antal stillinger, som er relevante i forhold til byggeriet og den efterfølgende drift og vedligeholdelse af havvindmølleparken "on site" (både onshore og offshore), kan besættes med elever.

Ved elever forstås en arbejdstager med hvem koncessionshaver eller dennes entreprenører m.v. indgår eller har indgået en uddannelsesaftale. Uddannelsesaftalen skal indgås som led i et uddannelsesforløb, som eleven følger, og skal være rettet mod, at eleven opnår personlige, sociale og faglige kvalifikationer, som understøtter elevens uddannelsesforløb, og som giver grundlag for beskæftigelse på arbejdsmarkedet.

Uddannelsesforløb i medfør af lovbekendtgørelse nr. 987 af 16. august 2010 om erhvervsgrunduddannelse m.v. og i medfør af lovbekendtgørelse nr. 439 af 29. april 2013 om erhvervsuddannelser anses at opfylde ovenstående krav til et uddannelsesforløb.

- 7.2 Koncessionshaver eller dennes entreprenører kan indgå uddannelsesaftaler om uddannelsesforløb i medfør af andre tilsvarende uddannelsesordninger i EU/EØS, herunder med elever fra andre EU/EØS-lande, som opfylder ovenstående krav til et uddannelsesforløb.
- 7.3 Såfremt ikke andet aftales med Energistyrelsen, skal senest 12 måneder efter parternes underskrift af nærværende koncessionsaftale indgås en aftale mellem koncessionshaver og Energistyrelsen om det antal elevpladser, som ønskes sikret i forbindelse med etableringen og den efterfølgende drift og vedligeholdelse af havvindmølleparken. Senest 6 måneder efter underskrift af koncessionsaftalen skal koncessionshaver og Energistyrelsen have igangsat en proces for indgåelse af denne aftale.

[Følgende overskrift indsættes, hvis nedennævnte afsnit er relevante]

8. Solidarisk hæftelse

[Følgende tekst indsættes før underskrift af nærværende koncessionsaftale, hvis koncessionshaveren er et konsortium]

8.1. "Konsortier"

8.1.1. *Koncessionshaver er et konsortium bestående af:*

[indsæt navne på konsortiedeltager]

8.1.2. *Ovennævnte konsortiedeltagere har påtaget sig solidarisk ansvar i forbindelse med denne koncessionsaftale samt tilhørende tilladelser og bevilling, der er meddelt eller i fremtiden måtte blive meddelt koncessionshaveren. Dette indebærer, at konsortiedeltagerne skal påtage sig ansvaret for alle krav, der måtte udspringe i henhold til nærværende koncessionsaftale samt tilhørende tilladelser og bevilling, der er meddelt, eller i fremtiden måtte blive meddelt koncessionshaveren. Krav, der måtte stilles fra tredjepart, som f.eks. udspringer af forurening eller skade på andre, er ikke omfattet af kravet om solidarisk hæftelse.*

Energistyrelsen kan således rette det fulde krav mod enhver af konsortiedeltagerne i tilfælde af, at koncessionshaveren misligholder nærværende koncessionsaftale og/eller vilkårene i de nævnte tilladelser og bevilling."

8.2. "Stiftende selskaber, hvor koncessionshaver er et nystiftet selskab og tilbud er afgivet på vegne af et endnu ikke stiftet selskab"

8.2.1. *Koncessionshaver er et nystiftet selskab og tilbud på nærværende koncession er således afgivet af nedenstående økonomiske aktør(er) på vegne af Koncessionshaver:*

[Identifikation af de relevante parter skal udfyldes i henhold til ansøgningen]

8.2.2. *Ovennævnte økonomiske aktør(er) har påtaget sig solidarisk ansvar i forbindelse med denne koncessionsaftale samt tilhørende tilladelser og bevilling, der er meddelt eller i fremtiden måtte blive meddelt koncessionshaveren. Dette indebærer, at denne/disse andre økonomiske aktør(er), skal påtage sig ansvaret for alle krav fra Energistyrelsen, der måtte udspringe i henhold til nærværende koncessionsaftale samt tilhørende tilladelser og bevilling, der er meddelt eller i fremtiden måtte blive meddelt koncessionshaveren, på lige fod med koncessionshaveren. Således skal Energistyrelsen ikke erhverve nogen rettigheder over for denne/disse andre økonomiske aktør(er), som Energistyrelsen ikke har over for koncessionshaveren på ethvert givet tidspunkt.*

- 8.2.3. *For at denne/disse andre økonomiske aktør(er)s solidariske hæftelse finder anvendelse, skal koncessionshaveren således have misligholdt nærværende koncessionsaftale og/eller vilkårene i de nævnte tilladelser og bevilling. Koncessionshaver skal endvidere have undladt at afhjælpe den konstaterede misligholdelse indenfor en rimeligt frist herfor fastsat af Energistyrelsen. Såfremt Energistyrelsen retter krav mod denne/disse andre økonomiske aktør(er) efter nærværende bestemmelse har denne/disse andre økonomiske aktør(er) samme ret som koncessionshaveren til at gøre indsigelser over en påstået misligholdelse af nærværende koncessionsaftale og/eller vilkårene i de nævnte tilladelser og bevillinger.*
- 8.2.4. *Hvor Energistyrelsens krav mod koncessionshaveren er dækket af en garanti efter koncessionskontraktens pkt. 1.2.1, eller garantier stillet efter de til koncessionskontrakten hørende tilladelser og bevilling, finder denne/disse andre økonomiske aktør(er)s solidariske hæftelse alene anvendelse i den udstrækning der – uanset grunden hertil – ikke på anfordring sker udbetaling til Energistyrelsen under den pågældende garanti eller garantien er frigivet på det tidspunkt, hvor Energistyrelsen gør sit krav gældende.*

Denne/disse andre økonomiske aktør(er)s solidariske hæftelse forbliver i kraft indtil udløbet af de forpligtelser, der følger af nærværende koncessionsaftale og/eller de nævnte tilladelser og bevillinger. I tilfælde af en tvist mellem Energistyrelsen og denne/disse andre økonomiske aktør(er), finder nedenstående pkt. 15 om tvistigheder anvendelse. Denne/disse andre økonomiske aktør(er) har ved sin/deres underskrift på nærværende koncessionsaftale accepteret disse betingelser."]

[Følgende tekst indsættes før underskrift af nærværende koncessionsaftale, hvis koncessionshaver baserer sig på andre enheders økonomiske eller finansielle formåen:]

8.3. Økonomiske aktører som koncessionshaveren har baseret sin økonomiske eller finansielle formåen på

- 8.3.1. *I sin ansøgning om at deltage i udbudsproceduren har koncessionshaveren baseret sin økonomiske og finansielle formåen på en eller flere økonomiske aktør(er), som ikke er en del af koncessionshaveren. Denne/disse andre økonomiske aktør(er) er følgende:*

[Identifikation af de relevante parter skal udfyldes i henhold til ansøgningen]

- 8.3.2. *Ovennævnte økonomiske aktør(er) har påtaget sig solidarisk ansvar i forbindelse med denne koncessionsaftale samt tilhørende tilladelser og bevilling, der er meddelt eller i fremtiden måtte blive meddelt koncessionshaveren sammen med koncessionshaveren. Dette indebærer, at denne/disse andre økonomiske aktør(er), skal påtage sig ansvaret for alle krav fra Energistyrelsen, der måtte udspringe i henhold til nærværende koncessionsaftale samt tilhørende tilladelser og bevilling, der er meddelt, eller i fremtiden måtte blive meddelt koncessionshaveren, på lige fod med koncessionshaveren. Således skal Energistyrelsen ikke erhverve nogle rettigheder over for*

denne/disse andre økonomiske aktør(er), som Energistyrelsen ikke har over for koncessionshaveren på ethvert givet tidspunkt.

- 8.3.3. For at denne/disse andre økonomiske aktør(er)s solidariske hæftelse finder anvendelse, skal koncessionshaveren således have misligholdt nærværende koncessionsaftale og/eller vilkårene i de nævnte tilladelser og bevilling. Koncessionshaver skal endvidere have undladt at afhjælpe den konstaterede misligholdelse indenfor en rimeligt frist herfor fastsat af Energistyrelsen. Såfremt Energistyrelsen retter krav mod denne/disse andre økonomiske aktør(er) efter nærværende bestemmelse har denne/disse andre økonomiske aktør(er) samme ret som koncessionshaveren til at gøre indsigelser over en påstået misligholdelse af nærværende koncessionsaftale og/eller vilkårene i de nævnte tilladelser og bevilling.
- 8.3.4. Hvor Energistylens krav mod koncessionshaveren er dækket af en garanti efter koncessionsaftalens pkt. 1.1, eller garantier stillet efter de til koncessionsaftalen tilhørende tilladelser og bevilling, finder denne/disse andre økonomiske aktør(er)s solidariske hæftelse alene anvendelse i den udstrækning der – uanset grunden hertil – ikke på anfordring sker udbetaling til Energistyrelsen under den pågældende garanti eller garantien er frigivet på det tidspunkt, hvor Energistyrelsen gør sit krav gældende.

Denne/disse andre økonomiske aktør(er)s solidariske hæftelse forbliver i kraft indtil udløbet af de forpligtelser, der følger af nærværende koncessionsaftale og/eller de nævnte tilladelser og bevilling. I tilfælde af en tvist mellem Energistyrelsen og denne/disse andre økonomiske aktør(er), finder nedenstående punkt 15.1 om tvistigheder anvendelse. Denne/disse andre økonomiske aktør(er) har ved sin/deres underskrift på nærværende koncessionsaftale accepteret disse betingelser."

9. Energistylens overdragelse af koncessionen

- 9.1. Energistyrelsen er berettiget til at overdrage sine rettigheder og forpligtelser i henhold til nærværende koncessionsaftale til en anden offentlig institution eller enhver institution eller privat enhed, der i sidste instans kontrolleres ("kontrol" er i denne bestemmelse defineret i den internationale regnskabsstandard (IAS 27) fra International Accounting Standards Board (IASB)) af den danske stat eller af en anden dansk offentlig myndighed eller primært er finansieret af offentlige midler, hvis de offentlige opgaver hidtil udført af Energistyrelsen, eller hvis de offentlige opgaver, som falder ind under denne koncessionsaftale, helt eller delvist overdrages til nogen af de nævnte parter (ressortomlægninger).

10. Koncessionshaverens overdragelse af koncessionen til tredjemand

- 10.1. Koncessionshaveren kan ikke uden Energistylens skriftlige samtykke overdrage sine rettigheder og forpligtelser ifølge nærværende aftale og koncessionen til tredjemand.
Samtykke til overdragelse vil alene blive meddelt, såfremt:

- tredjemand vurderes at have den fornødne økonomiske, finansielle og tekniske kapacitet til at etablere, drive, vedligeholde og nedtage havvindmølleparken. Vurderingen, af hvad der udgør fornøden økonomiske, finansielle og tekniske kapacitet, vil blive afgjort efter en konkret vurdering på det tidspunkt, hvor koncessionshaveren anmoder om samtykke til overdragelsen.
- Energistyrelsen i nødvendigt omfang, giver tilsagn til overdragelsen af elproduktionsbevillingen i henhold til § 10 i elforsyningsloven, jf. § 53 i elforsyningsloven, såfremt elproduktionsbevilling er blevet udstedt på tidspunktet for ændringsanmodningen

10.2. Energistyrelsen kan kun nægte samtykke til overdragelse, såfremt der foreligger saglig grund.

10.3. Energistyrelsen er berettiget til at afvise en anmodning om samtykke til overdragelsen, såfremt overdragelsen, efter Energistyrelsens vurdering ikke kan tillades i henhold til de til enhver tid gældende udbudsregler og reglerne for de relevante tilladelser og bevillinger til opførelse og /eller drift af en offshore havvindmøllepark i Danmark.

10.4. Såfremt overdragelsen efter denne bestemmelse sker til et nystiftet selskab, som led i koncessionshavers opfyldelse af sine forpligtelser efter køberetsordningen, jf. VE-lovens §§ 13-17, er det desuden en forudsætning for Energistyrelsens samtykke, at koncessionshaver påtager sig solidarisk hæftelse med det nystiftede selskab for samtlige forpligtelser efter koncessionsaftalen og dertil hørende tilladelser og bevillinger.

10.5. Energistyrelsen er berettiget til at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede overdragelse.

[Følgende tekst indsættes før underskrift af koncessionsaftalen, hvis koncessionshaveren er et kapitalsselskab]

11. Ændringer i kontrollen med Koncessionshaver (indirekte overdragelse)

11.1. *Koncessionshaver er på tidspunktet for indgåelse af koncessionsaftalen ejet af følgende parter [navn og ejerandel]. Parterne kontrollerer koncessionshaver i overensstemmelse med deres respektive ejerandele, og ingen part er blevet tildelt vetoret i forhold til væsentlige beslutninger eller adgang til at udpege flertallet af bestyrelsen eller lign. [i modsat fald anføres vetorettigheder mv. og den foranstående tekst tilpasses]*

11.2. *Ethvert kontrolskifte i koncessionshaver forudsætter forudgående skriftligt samtykke fra Energistyrelsen.*

11.3. *Ved kontrolskifte forstås en overdragelse af en aktiemajoritet i koncessionshaver og/eller ændringer i de i pkt. 11.1 anførte rettigheder.*

11.4. *Samtykke til kontrolskift vil alene blive meddelt, såfremt:*

- *Koncessionshaver efter ændringen fortsat vurderes at have den fornødne økonomiske, finansielle og tekniske kapacitet til at etablere, drive, vedligeholde og nedtage havvindmølleparken. Vurderingen af hvad der udgør fornøden økonomisk, finansiell og teknisk kapacitet vil blive afgjort efter en konkret vurdering på det tidspunkt, hvor koncessionshaver anmoder om en ændring.*
- *Energistyrelsen i nødvendigt omfang, giver tilsagn til overdragelsen af elproduktionsbevillingen i henhold til § 10 i elforsyningsloven, jf. § 53 i elforsyningsloven, såfremt elproduktionsbevilling er blevet udstedt på tidspunktet for ændringsanmodningen.*

11.5. *Energistyrelsen kan kun nægte samtykke til overdragelse, såfremt der foreligger en saglig grund.*

11.6. *Energistyrelsen er berettiget til at afvise en anmodning om samtykke til kontrolskifte, såfremt den pågældende ændring, efter Energistyrelsens vurdering ikke kan tillades i henhold til de til enhver tid gældende udbudsregler og reglerne for de relevante tilladelser og bevilling til opførelse og /eller drift af en offshore havvindmøllepark i Danmark.*

11.7. *Til brug for Energistyrelsens vurdering af en anmodning om ændring i kontrollen med koncessionshaver skal anmodningen vedlægges dokumentation for den økonomiske, finansielle og tekniske formåen for den nye aktionær eller kontrollerende enhed. Energistyrelsen er berettiget til at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede ændring.*

11.8. *En ny aktionær, som indtræder i koncessionshaver efter denne bestemmelse, skal som udgangspunkt ikke påtage sig solidarisk hæftelse med koncessionshaver. Energistyrelsen forbeholder sig dog adgang til at kræve dette, såfremt Energistyrelsen efter en konkret vurdering finder, at der er saglig grund her til.*

11.9. *Hvor en aktionær, som oprindeligt har påtaget sig solidarisk hæftelse efter koncessionsaftalen som stiftende selskab efter pkt. 8.2, overdrager hele sin ejerandel i koncessionshaver, kan Energistyrelsen, efter anmodning, give samtykke til, at den udtrædende aktionær frigøres fra den solidariske hæftelse for så vidt angår krav, som ligger efter tidspunktet for aktionærens overdragelse af samtlige sine aktier i koncessionshaver. Samtykke hertil kan alene nægtes, såfremt der foreligger en saglig grund.*

[Følgende tekst indsættes før underskrift af koncessionsaftalen, hvis koncessionshaveren er et konsortium]

12. Udtræden, udskiftning samt optagelse af konsortiedeltagere (ændringer)

12.1 *Udskiftning, udtræden eller optagelse af deltagere i et konsortium er som udgangspunkt ikke tilladt og kræver i alle tilfælde forudgående skriftligt samtykke fra Energistyrelsen.*

12.2 *Samtykke til udskiftning, udtræden eller optagelse vil alene blive meddelt, såfremt:*

- *Koncessionshaver efter ændringen fortsat vurderes at have den fornødne økonomiske, finansielle og tekniske kapacitet til at etablere, drive, vedligeholde og nedtage havvindmølleparken. Vurderingen af hvad der udgør fornøden økonomisk, finansiell og teknisk kapacitet vil blive afgjort efter en konkret vurdering på det tidspunkt, hvor koncessionshaver anmoder om en ændring*

- Energistyrelsen i nødvendigt omfang, giver tilsagn til overdragelsen af elproduktionsbevillingen i henhold til § 10 i elforsyningsloven, jf. § 53 i elforsyningsloven, såfremt elproduktionsbevilling er blevet udstedt på tidspunktet for ændringsanmodningen.

12.3 Energistyrelsen er berettiget til at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede ændring.

12.4 Uanset ovenstående er koncessionshaver dog berettiget til at fjerne, udskifte eller optage nye konsortiedlemmer som nærmere fastlagt i pkt. 12.5-12.7 efter forudgående skriftligt samtykke fra Energistyrelsen.

12.5 Tilladte ændringer (udtræden eller udskiftning):

a) Konsortiedeltagers udtræden af konsortiet

Koncessionshaver er berettiget til at lade en konsortiedeltager udtræde af konsortiet, såfremt den pågældende konsortiedeltagers rolle i det endelige tilbud var begrænset til en specifik fase i projektet (f.eks. etableringsfasen).

Energistyrelessens samtykke til en konsortiedeltagers udtræden forudsætter at samtlige koncessionshavers forpligtelser i relation til den pågældende fase er opfyldt i overensstemmelse med koncessionsaftalen (eksempelvis vil en konsortiedeltager, hvis deltagelse alene relaterer sig til etableringsfasen, først kunne udtræde af konsortiet, når havvindmølleparken er etableret og nettilsluttet i overensstemmelse med nærværende koncessionsaftale).

b) Udskiftning af en konsortiedeltager

Koncessionshaver er berettiget til at udskifte en konsortiedeltager (oprindelig deltager) såfremt udskiftningen sker som led i en hel eller delvis succession som følge af den oprindelige deltagers omstrukturering (f.eks. fusion).

I den udstrækning en oprindelig deltager ikke ophører som led i omstruktureringen, påvirker en sådan udskiftning ikke den oprindelige deltagers ansvar og forpligtelser overfor Energistyrelsen efter nærværende koncessionsaftale. Den oprindelige deltager forbliver således solidarisk ansvarlig overfor Energistyrelsen for ethvert krav som udspringer af forhold hidrørende fra før datoen for udskiftningen.

I tilfælde af delvis succession (f.eks. spaltning, hvor koncessionsaftalen overgår til en ny juridisk enhed, uden at den oprindelige deltager ophører) skal den nye konsortiedeltager påtage sig solidarisk hæftelse med den oprindelige deltager overfor Energistyrelsen, for alle krav som udspringer af forhold hidrørende fra før datoen for udskiftningen.

Såfremt en udskiftning sker som følge af den oprindelige deltagers konkurs, vil Energistyrelsen – afhængigt af de konkrete omstændigheder, jf. også nedenfor vedrørende væsentlige ændringer – kunne samtykke til, at det nye medlem ikke hæfter solidarisk med den oprindelige deltager for krav som udspringer af forhold hidrørende fra før den oprindelige deltagers udtræden af konsortiet.

Koncessionshaver er endvidere berettiget til at udskifte en konsortiedeltager, hvor dette sker som led i en intern omstrukturering (f.eks. en konsortiedeltagers stiftelse af et 100 % ejet og kontrolleret datterselskab, som indtræder i konsortiet i stedet for den oprindelige konsortiedeltager). En sådan udskiftning forudsætter, at begge konsortiedeltagere (såvel den oprindelige deltager som det nye medlem) påtager sig solidarisk hæftelse for samtlige krav og forpligtelser efter koncessionsaftalen. Efterfølgende overdragelse af ejerskabet til eller kontrollen med det nye medlem til tredjemand, vil som udgangspunkt være at anse for en væsentlig ændring, jf. nedenfor, som ikke vil kunne accepteres, medmindre de konkrete omstændigheder i tilknytning til overdragelsen falder ind under en af de tilladte ændringer efter denne bestemmelse.

12.6 Koncessionshaver er alene berettiget til at lade en konsortiedeltager udtræde eller udskifte i henhold til pkt. 12.5 ovenfor såfremt:

- Koncessionshaver efter ændringen, hvor denne ønskes gennemført før nettilslutning af havvindmølleparken, fortsat opfylder de oprindelige kriterier for den kvalitative udvælgelse under udbudet af nærværende koncessionsaftale og ændringen ikke i øvrigt medfører væsentlige ændringer af koncessionsaftalen.
- Koncessionshaver efter ændringen, hvor denne ønskes gennemført efter nettilslutning af havvindmølleparken, fortsat har den fornødne økonomiske, finansielle og tekniske kapacitet til at drive, vedligeholde og nedtage havvindmølleparken. Vurderingen af hvad der udgør fornøden økonomisk, finansiell og teknisk kapacitet vil blive afgjort af Energistyrelsen efter en konkret vurdering på det tidspunkt, hvor Koncessionshaver anmoder om en ændring.
- Energistyrelsen i nødvendigt omfang, giver samtykke til overdragelsen af elproduktionsbevillingen i henhold til § 10 i elforsyningsloven, jf. § 53 i elforsyningsloven, såfremt elproduktionsbevilling er blevet udstedt på tidspunktet for ændringsanmodningen.

12.7. Koncessionshaver er berettiget til at optage et nyt konsortiemedlem (uden at der samtidig udtræder en oprindelig deltager) forudsat det nye medlem afgiver en tro og loveerklæring vedrørende gæld til det offentlige, jf. principperne i § 135, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 1564 af 15. december 2015 om Udbudsloven.

12.8. Energistyrelsen er berettiget til at afvise en anmodning om udtræden, udskiftning og optagelse af konsortiedeltager, såfremt den pågældende ændring, efter Energistyrelsens vurdering:

- a) ikke falder ind under en eller flere af de tilladte ændringer i pkt. 12.5-12.7 ovenfor,
- b) ikke kan tillades i henhold til de til enhver tid gældende udbudsregler og reglerne for de relevante tilladelser og bevilling til opførelse og /eller drift af en offshore havvindmøllepark i Danmark

12.9. Såfremt koncessionshaver anmoder om en udtræden, udskiftning og optagelse af konsortiedeltager i henhold til pkt. 12.5-12.7 ovenfor, skal Energistyrelsen ikke unødigt tilbageholde sit samtykke og et afslag skal begrundes skriftligt.

12.10. Til brug for Energistyrelsens vurdering af en anmodning om udtræden, udskiftning eller optagelse af et nyt konsortiemedlem skal koncessionshaver vedlægge sin anmodning dokumentation for den økonomiske, finansielle og tekniske formåen for det nye konsortiemedlem.

12.11. *Energistyrelsen er berettiget til at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede ændring.*

[Følgende tekst indsættes før underskrift af koncessionsaftalen, hvis koncessionshaveren har baseret sin økonomi eller finansielle formåen på andre]

13. Udskiftning eller udtræden af økonomiske aktører som koncessionshaveren har baseret sin økonomiske eller finansielle formåen på

13.1. *Udskiftning eller udtræden af økonomiske aktører, som koncessionshaveren har baseret sin økonomiske eller finansielle formåen på i forbindelse med prækvalifikationen, er som udgangspunkt ikke tilladt og kræver i alle tilfælde forudgående skriftligt samtykke fra Energistyrelsen.*

13.2. *Samtykke til udskiftning eller udtræden vil alene blive meddelt, såfremt:*

-koncessionshaveren efter udskiftningen eller udtræden af den støttende økonomiske aktør, hvor dette ønskes gennemført før nettilslutningen af alle vindmøller i havvindmølleparken, fortsat opfylder de oprindelige kriterier for kvalitativ udvælgelses under udbuddet af nærværende koncessionsaftale og ændringen ikke i øvrigt medfører væsentlige ændringer af koncessionsaftalen.

-koncessionshaveren efter udskiftningen eller udtræden af den støttende økonomiske aktør, hvor dette ønskes gennemført efter nettilslutningen af alle vindmøller i havvindmølleparken, fortsat har den fornødne økonomiske og finansielle kapacitet til at drive, vedligeholde og nedtage havvindmølleparken. Vurderingen, af hvad der udgør fornøden økonomisk og finansiell kapacitet, vil blive afgjort af Energistyrelsen efter en konkret vurdering på tidspunktet, hvor koncessionshaveren anmoder om en ændring.

13.3. *Energistyrelsen kan kun nægte samtykke til overdragelse, såfremt der foreligger en saglig grund.*

13.4. *Energistyrelsen er berettiget til at afvise en anmodning om samtykke til udtræden eller udskiftning af den støttende økonomiske aktør, såfremt den pågældende udskiftning eller udtræden, efter Energistyrelsens vurdering ikke kan tillades i henhold til de til enhver tid gældende udbudsregler og reglerne for de relevante tilladelser og bevillinger til opførelse og /eller drift af en offshore havvindmøllepark i Danmark.*

13.5. *Energistyrelsen er berettiget til at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede ændring.*

13.6. *I tilfælde af udskiftning skal en ny støttende økonomisk aktør påtage sig solidarisk hæftelse ved at tiltræde nærværende koncessionsaftale, medmindre Energistyrelsen i forbindelse med samtykke til udskiftningen skriftligt bekræfter, at dette krav frafalder. Den solidariske hæftelse vil indtræde fra og med tidspunktet for den nye støttende økonomiske aktørs tiltrædelse af koncessionsaftalen.*

- 13.7. *En udtrædende økonomisk aktør, som koncessionshaver har støttet sig på i relation til den økonomiske og finansielle formåen, hæfter fortsat solidarisk for ethvert krav efter nærværende koncessionsaftale pkt. 8.3 hidrørende fra tiden før den pågældende udtræden.*

[Følgende tekst indsættes før underskrift af koncessionsaftalen, hvis koncessionshaveren har baseret sin tekniske formåen på andre]

14. Udskiftning eller udtræden af økonomiske aktører som koncessionshaveren har baseret sin tekniske formåen på

- 14.1. *Udskiftning eller udtræden af økonomiske aktører, som koncessionshaveren har baseret sin tekniske formåen på, er som udgangspunkt ikke tilladt og kræver i alle tilfælde forudgående skriftlig tilladelse fra Energistyrelsen.*
- 14.2. *Såfremt koncessionshaver ønsker at udskifte eller lade en økonomisk aktør udtræde, som koncessionshaver har støttet sig på i forbindelse med prækvalifikationen med henblik på opfyldelse af de tekniske egnethedskrav, skal anmodning om godkendelse vedlægges dokumentation for, at der er indgået bindende aftale med den nye tekniske støtter, hvorefter denne er forpligtet til at medvirke til udførelsen af projektplanlægning og –ledelse, konstruktions- og risikostyring, indkøbs- og kontraktstyring, ved, i fornødent omfang, at stille tilsvarende kompetencer til rådighed i planlægnings- og etableringsfasen, som den oprindelige tekniske støtter.*
- 14.3. *Samtykke til udskiftning eller udtræden vil kun blive givet, hvis dette kan gøres i overensstemmelse med de til enhver tid gældende udbudsregler og reglerne for de relevante tilladelser og bevillinger til opførelse og drift af en offshore havvindmøllepark i Danmark. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at den fornødne tekniske kapacitet fortsat er til stede efter de ønskede ændringer.*
- 14.4. *Energistyrelsen er berettiget til, at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede ændring.*

15. Tvister og lovvalg

- 15.1. Aftalen er undergivet dansk ret med de ordinære domstole i København som værneting.

16. Aftalens varighed

- 16.1. Nærværende aftale træder i kraft ved underskrivelsen.
- 16.2. Aftalen ophører, når elproduktionsanlægget er afviklet.

17. Sprog

- 17.1. Nærværende aftale er udarbejdet på både dansk og engelsk. I tilfælde af uoverensstemmelser mellem den danske og den engelske version har den danske version forrang.

18. Underskrifter

Nærværende aftale underskrives af Energistyrelsen og koncessionshaveren i to originale eksemplarer af den danske version, hvor af hver part modtager ét eksemplar. Hver part modtager endvidere et eksemplar af aftalen i en engelsk version.

[Aftalen underskrives endvidere af de økonomiske aktører, der er omfattet af solidarisk hæftelse i medfør af punkt 8. Disse økonomiske aktører modtager en kopi af aftalen i hver sprogversion].

Dato:

Dato:

For Energistyrelsen

For koncessionshaveren

[Eventuelle yderligere parter, der skal underskrive koncessionsaftalen, jf. punkt 8 om solidarisk hæftelse tilføjes her]

Bilag 1.1

Model til anfordringsgaranti

1. Garantirekvirent/garantibeløb

På foranledning og for regning af [*indsæt navn på koncessionshaver, CVR-nr., adresse osv.*] (Koncessionshaver) bekræftes herved, at [*anerkendt Finansiell Institution, forsikringselskab el.lign.*] (Garantistiller) over for Energistyrelsen uigenkaldeligt og ubetinget garanterer for et beløb stort 100.000.000 DKK (skriver ét hundrede millioner danske kroner).

2. Baggrund for sikkerhedsstillelsen

Beløbet skal tjene til skadesløs sikkerhed for betaling af en fastholdelsesbod, som koncessionshaver måtte ifalde i medfør af koncessionsaftale af [dato] med eventuelle senere ændringer om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg på havet med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark i [Område].

3. Garantens ikrafttræden

Garantien er gældende fra dags dato.

4. Udbetaling under garantien

Garantibeløbet udbetales til Energistyrelsen ved første skriftlige påkrav til garantistiller med tilkendegivelse af, at det krævede beløb tilkommer Energistyrelsen i medfør af den i punkt 1.1 nævnte aftale (koncessionsaftalen).

Garantien udbetales på anfordring uden nogen prøvelse eller øvrig dokumentation for kravets berettigelse. Udbetaling sker senest 7 kalenderdage efter modtagelsen af påkrav fra Energistyrelsen.

Såfremt betalingspåkrav ikke efterkommes uanset grund, er garantistiller forpligtet til at betale morarenter 20 dage efter tidspunktet for betalingskravets fremsættelse til betaling sker. Morarentens størrelse fastsættes i overensstemmelse med rentelovens § 5.

5. Garantens ophør

Garantien er gyldig, indtil Energistyrelsen skriftligt meddeler garantistiller, at garantien er frigivet. Ved delvis frigivelse forbliver garantien i kraft for det ikke frigivne beløb.

Energistyrelsen er forpligtet til at frigive garantien senest 1 måned efter, at Koncessionshavers statsautoriserede eller registrerede revisor ved afgivelse af erklæring har dokumenteret, at Koncessionshaver efter tildelingen af koncessionen har afholdt udgifter (dvs. betalt) på DKK 300.000.000 (skriver tre hundrede millioner danske kroner) inkl. moms til planlægning, projektering og etablering af elproduktionsanlægget, [Navn] Havvindmøllepark, eller når første kWh fra første mølle er leveret til det kollektive net, eller hvis koncessionen skulle bortfalde af årsager, som beskrevet i koncessionsaftalens punkt 2. Udgifterne omfatter såvel interne som eksterne dokumenterede omkostninger.

Såfremt Energistyrelsen har udbedt sig yderligere dokumentation for de afholdte udgifter på DKK 300.000.000 som betingelse for at frigive anfordringsgarantien, er Energistyrelsen dog først forpligtet til at frigive garantien senest 1 måned efter, at denne yderligere dokumentation er modtaget.

Garantierklæringen tilbagesendes til garantistiller med påtegning om frigivelse, så snart garantien i sin helhed er frigivet.

6. Kreditrating

Garantistiller erklærer ved underskrivelsen af nærværende garanti, at garantistiller har en langsigtet kreditrating på minimum A- (Standard & Poor's samt Fitch) eller A3 (Moody's) eller tilsvarende fra et andet anerkendt internationalt kreditrating bureau.

7. Overdragelse

Garantistiller accepterer den ret, som tilkommer Energistyrelsen i henhold til den i punkt 9.1 i koncessionsaftalen, til at overdrage sine rettigheder og forpligtelser i henhold til nærværende koncessionsaftale til en anden offentlig institution, eller enhver institution eller privat enhed, der i sidste instans kontrolleres ("kontrol" er i denne bestemmelse defineret i den internationale regnskabsstandard (IAS 27) fra International Accounting Standards Board (IASB)) af den danske stat eller af en anden dansk offentlig myndighed eller primært finansieres af offentlige midler, hvis de offentlige opgaver hidtil udført af Energistyrelsen, eller hvis de offentlige opgaver, som falder ind under koncessionsaftalen, helt eller delvist overdrages til nogen af de nævnte parter.

8. Lovvalg og værneting

Nærværende garanti er undergivet dansk ret med de ordinære domstole i København som værneting.

Dato

.....

Garantistillers underskrift

Bilag 1.2

Model til Moderselskabsgaranti

1. Garantirekvirent/garantibeløb

På foranledning og for regning af [indsæt navn på koncessionshaver, CVR-nr., adresse osv.] (Koncessionshaver) bekræftes herved, at moderselskabet [indsæt navn på moderselskabet, CVR-nr., adresse osv.] (Garantistiller) over for Energistyrelsen uigenkaldeligt og ubetinget garanterer for et beløb stort [x] DKK (skriver [udfyldes])

2. Baggrund for sikkerhedsstillelsen

Beløbet skal tjene til skadesløs sikkerhed for betaling af en fastholdelsesbod, som Koncessionshaver måtte ifalde i medfør af koncessionsaftale af [dato] med eventuelle senere ændringer om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg på havet med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område].

3. Garantiens ikrafttræden

Garantien er gældende fra dags dato.

4. Udbetaling under garantien

Garantibeløbet udbetales til Energistyrelsen ved første skriftlige påkrav til garantistiller med tilkendegivelse af, at det krævede beløb tilkommer Energistyrelsen i medfør af den i punkt 1.1 nævnte aftale (koncessionsaftalen).

Garantien udbetales på anfordring uden nogen prøvelse eller øvrig dokumentation for kravets berettigelse. Udbetaling sker senest 7 kalenderdage efter modtagelsen af påkrav fra Energistyrelsen.

Såfremt betalingspåkrav ikke efterkommes uanset grund, er garantistiller forpligtet til at betale morarenter 20 dage efter tidspunktet for betalingspåkravets fremsættelse til betaling sker. Morarentens størrelse fastsættes i overensstemmelse med rentelovens § 5.

5. Garantiens ophør

Garantien er gyldig, indtil Energistyrelsen skriftligt meddeler Garantistiller, at garantien er frigivet. Ved delvis frigivelse forbliver garantien i kraft for det ikke frigivne beløb.

Energistyrelsen er forpligtet til at frigive garantien senest 1 måned efter, at koncessionshavers statsautoriserede eller registrerede revisor ved afgivelse af erklæring har dokumenteret, at Koncessionshaver efter tildelingen af koncessionen har afholdt udgifter (dvs. betalt) på DKK 300.000.000 (skriver tre hundrede millioner danske kroner) inkl. moms til planlægning, projektering og etablering af elproduktionsanlægget, NAVN Havvindmøllepark eller når første kWh fra første mølle er leveret til det kollekti-

ve net, eller hvis koncessionen skulle bortfalde af årsager, som beskrevet i koncessionsaftalens punkt 2. Udgifterne omfatter såvel interne som eksterne dokumenterede omkostninger.

Såfremt Energistyrelsen har udbedt sig yderligere dokumentation for de afholdte udgifter på DKK 300.000.000 som betingelse for at frigive anfordringsgarantien, er Energistyrelsen dog først forpligtet til at frigive garantien senest 1 måned efter, at denne yderligere dokumentation er modtaget.

Garantierklæringen tilbagesendes til Garantistiller med påtegning om frigivelse, så snart garantien i sin helhed er frigivet.

6. Overdragelse

Garantistiller accepterer at Energistyrelsen i henhold til den i punkt 9.1 i koncessionsaftalen, kan overdrage sine rettigheder og forpligtelser i henhold til koncessionsaftalen til en anden offentlig institution, eller enhver institution eller privat enhed, der i sidste instans kontrolleres ("kontrol" er i denne bestemmelse defineret i den internationale regnskabsstandard (IAS 27) fra International Accounting Standards Board (IASB)) af den danske stat eller af en anden dansk offentlig myndighed eller primært finansieres af offentlige midler, hvis de offentlige opgaver hidtil udført af Energistyrelsen, eller hvis de offentlige opgaver, som falder ind under koncessionsaftalen, helt eller delvist overdrages til nogen af de nævnte parter.

7. Lovvalg og værneting

Nærværende garanti er undergivet dansk ret med de ordinære domstole i København som værneting.

Dato

.....

Garantistillers underskrift

Bilag 4

Skabelon til endeligt tilbuds-brev og erklæring om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område]

[En tilbudsgiver kan afgive flere selvstændige, indbyrdes udelukkende, tilbud på forskellige områder og parkstørrelser. Ved "indbyrdes udelukkende" tilbud forstås tilbud, som i kombination overstiger den maksimale udbygning på 350 MW.

Der kan endvidere afgives betinget tilbud på etablering af op til samlet 350 MW i 2 forskellige områder, hvor det afgivne tilbud er betinget af, at tilbudsgiver tildes koncession for den samlede tilbudte udbygning. Ved betinget tilbud kan hver park prissættes forskelligt.

Hvert selvstændigt tilbud skal afleveres i et separat bilag]

Endeligt tilbud

Undertegnede tilbudsgiver afgiver hermed endeligt tilbud på følgende kWh-pris:

_____ øre pr. kWh i 50.000 fuldlasttimer

[Størrelsen af prisen angives som et ørebeløb med maksimalt 1 decimal]

Tilbuddet angår elektricitet produceret på [Navn] Havvindmøllepark i [Område] på [XX] MW.

Til elektricitet produceret på [Navn] Havvindmøllepark, i [Område] på [XX] MW skal ydes et pristillæg, der fastsættes således, at dette og den efter VE-lovens § 51, stk. 2, nr. 1, fastsatte markedspris tilsammen udgør den ovenfor anførte pris pr. kWh.

Prisen, som udbetales, er et fast ørebeløb (konstant i løbende priser) og vil ikke blive indekseret.

Tilbudsgiver bærer den fulde kommercielle risiko for den tilbudte kWh-pris.

[Ved betinget tilbud tilføjes følgende tekst: Nærværende tilbud er betinget af, at undertegnede endvidere tildes koncession til etablering og nettilslutning af elproduktionsanlæg med opsamlingsnet for [NAVN] Havvindmøllepark, i [OMRÅDE], i henhold til undertegnede særskilte tilbud af [dato]].

Erklæring

Undertegnede tilbudsgiver forpligter sig hermed til at etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område], såfremt koncessionen tildes i overensstemmelse med udbudsbetingelsernes tidsplan.

Forpligtelsen til at etablere og nettilslutte elproduktionsanlægget med opsamlingsnet gælder på de vilkår, der fremgår af udbudsmaterialet, herunder bilag 1 - udkast til aftale om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg på havet med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område] og

af nærværende tilbud.

Undertegnede erklærer hermed endvidere, at undertegnede har efterkommet ethvert eventuelt krav om tilbagebetaling af støtte, som undertegnede måtte have modtaget, og som Europa-Kommissionen ved en tidligere afgørelse har erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked.

Oplysninger om tilbudsgiver

Tilbudsgivers/sammenslutningens navn:

[anfør eksakt navn for tilbudsgiver og ved sammenslutninger/konsortier navn for sammenslutningen/konsortiet og for samtlige medlemmer heraf]

Tilbudsgivers/sammenslutningens/konsortiets og samtlige medlemmers eksakte navne og CVR-nummer/-numre el.lign.:

[anfør det/de relevante navn(e) samt identifikationsnummer/-numre for tilbudsgiveren/sammenslutningen]

Underskrift

_____ den _____
sted dato

Tilbudsgivers underskrift

Navn:

Titel:

[I det tilfælde, hvor tilbudsgiver er et endnu ikke stiftet selskab, skal de stiftende selskaber medunderskrive tilbuddet, jf. udbudsbetingelsernes pkt. 7. I det tilfælde indsættes nedenstående tekst i det endelige tilbud]

[Ovennævnte tilbudsgiver er et endnu ikke stiftet selskab. Nærværende tilbud medunderskrives derfor selvstændigt af nedenstående selskaber, som de stiftende selskaber, i henhold til udbudsbetingelsernes pkt. 7.

Med sin underskrift nedenfor indestår de anførte selskaber for tilbuddets gyldighed og for at tilbudsgiver vil blive stiftet, såfremt tilbudsgiver tildes koncession under nærværende udbud. Såfremt tilbudsgiver ikke stiftes inden indgåelse af koncessionsaftalen, indestår undertegnede selskaber endvidere for koncessionsaftalens opfyldelse.

For [navn på stiftende selskab]

_____ den _____
sted dato

[underskrift på vegne af stifter]

Navn:

Titel:

For [navn på stiftende selskab]

_____ den _____
sted dato

[underskrift på vegne af stifter]

Navn:

Titel:

]

Bilag 5

Udkast til modeltilladelse til forundersøgelser for [Navn] Havvindmøllepark samt internt opsamlingsnet i [Område] ("forundersøgelsestilladelse")

Indhold

| | |
|--|----|
| 1. GENERELLE VILKÅR | 54 |
| 2. TILLADELSENS OMRÅDE | 54 |
| 3. PROCEDURER OG KRAV I FORBINDELSE MED FORUNDERSØGELSERNE | 55 |
| 4. VARSLING OG KONTAKT MED RELEVANTE MYNDIGHEDER..... | 56 |
| 5. RAPPORTERING OG BEHANDLING AF DATA..... | 57 |
| 6. VED EJERSKIFTE..... | 57 |
| 7. OVERHOLDELSE AF TILLADELSENS VILKÅR | 58 |
| 8. KLAGEADGANG..... | 58 |

Det skal understreges, at der i en række af vilkårene for tilladelsen henvises til love og regler udstedt i medfør af visse love, som ressortmæssigt hører under andre myndigheder end Energi-, Forsynings og Klimaministeriet. Energistyrelsen tager forbehold for, at ikke alle relevante regler mv., som koncessionshaver er forpligtet til at følge, er nævnt i denne tilladelse. Det bemærkes i den sammenhæng, at der til alle tider kan forekomme ændringer i de gældende regler, hvorfor koncessionshaver skal være opmærksom på, at den til enhver tid gældende lovgivning skal følges.

Omkostninger, som måtte følge af vilkår, der måtte blive stillet på baggrund af gældende lovgivning, er Energistyrelsen uvedkommende.

Tilladelsen efter § 22 i lov om fremme af vedvarende energi (i det følgende benævnt VE-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013, gives på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1.1 Tilladelse til forundersøgelser gives til koncessionshaver på baggrund af tilbud af den [dato april] 2016, jf. § 22 i VE-loven
- 1.2 Tilladelsen til at foretage forundersøgelser gælder, indtil Energistyrelsens godkendelse af detailprojektet foreligger, jf. etableringstilladelsen i bilag 6. I øvrigt gælder de tidsfrister, som fremgår af Aftale om forpligtelse til at etablere og nettilslutte et elproduktionsanlæg med internt opsamlingsnet, [Navn] Havvindmøllepark, i [Område] (koncessionsaftalen).
- 1.3 Såfremt det af tilladelsen omfattede område (eller arealer inden for dette) ikke omfattes af - eller unddrages - dansk højhedsret i medfør af folkeretlige regler (herunder ved mellemfolkelig overenskomst), skal koncessionshaver respektere enhver heraf følgende indskrænkning af området, uden at der i den anledning kan rejses krav mod Energistyrelsen eller den danske stat i øvrigt.
- 1.4 Tilladelsen medfører ikke indskrænkninger i statens højhedsret over søterritoriet eller statens eneret over den eksklusive økonomiske zone. Tilladelsen er således ikke til hinder for, at der inden for det af tilladelsen omfattede område kan tillades andre end koncessionshaver at gennemføre andre former for aktiviteter, end de i denne tilladelse omfattede. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at sådanne eventuelle aktiviteter ikke væsentligt er til gene for aktiviteter omfattet af denne tilladelse.

Tilladelsens område

- 2.1 Koncessionshaver har ret til at gennemføre forundersøgelser på et område på [xx] km². Koordinaterne for forundersøgelsesområdet og de 2 mulige korridorer til ilandføring af det interne opsamlingsnet er angivet i tabellen nedenfor.
[Tabel med koordinatpunkter angivet i UTM]
[Kort over havvindmølleområdet med koordinatpunkter angivet]
- 2.2 Undersøgelser må foretages på hele det [xx] km² store område, men de planlagte vindmøller må kun dække et areal på højst [xx] km² eksklusive korridorerne til ilandføring af det interne opsamlingsnet. [En havvindmøllepark på 200 MW må maksimalt optage 44 km² inden for området eksklusive korridorerne til ilandføring af det interne opsamlingsnet. Det tilladte arealforbrug skaleres ned hvis den ønskede parkstørrelse er mindre; eksempelvis vil en 100 MW park maksimalt kunne benytte 22 km². For Bornholm må parken maksimalt være 50 MW, hvorfor det udnyttede område maksimalt må være 11 km².] Se etableringstilladelsen for en nærmere beskrivelse af beregningen af de [xx] km².

Procedurer og krav i forbindelse med forundersøgelserne

- 3.1 Det skal bemærkes, at Energinet.dk forud for de allerede gennemførte forundersøgelser har udarbejdet en konsekvensvurdering af disse. Der kan imidlertid være behov for at gennemføre andre undersøgelser end dem, som Energinet.dk har foretaget, og hvis disse ikke ligger inden for samme rammer som Energinet.dk's forundersøgelser, skal der muligvis udarbejdes en ny konsekvensvurdering.
- 3.2 Inden de fysiske forundersøgelser kan påbegyndes, skal koncessionshaver oplyse Energistyrelsen om hvilke forundersøgelser, som denne vil foretage samt erklære, om de vil ligge inden for de forhold, som er belyst i VVM-redegørelsen og konsekvensvurderingen. Samtidig skal koncessionshaver også indsende en surveyplan med metode og tidsplan for forundersøgelserne.
- 3.3 Hvis koncessionshaver påtænker at udføre forundersøgelser, som ikke ligger inden for de forhold, som er belyst i VVM-redegørelsen og konsekvensvurderingen, skal koncessionshaver derudover indsende en foreløbig vurdering af forundersøgelsesernes mulige påvirkning. Vurderingen skal omfatte mulig påvirkning på udpegede internationale naturbeskyttelsesområder (habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder) samt mulig påvirkning på beskyttede arter (såkaldt bilag IV-arter), jf. bekendtgørelse nr. 1476 af 13. december 2010 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet. Energistyrelsen vil på grundlag af den indsendte dokumentation træffe afgørelse om, hvorvidt der skal foreligge en konsekvensvurdering af disse forundersøgelser. I givet fald skal koncessionshaveren udarbejde en konsekvensvurdering og fremsende den til Energistyrelsens godkendelse.
- 3.4 Koncessionshaver skal udføre forundersøgelserne på en forsvarlig måde, og således at virksomhed, der udøves af rettighedshavere i henhold til undergrundsloven, fiskeriaktiviteter, sejlads og anden næringsvirksomhed i området, ikke urimeligt vanskeliggøres.
- 3.5 Det må forventes, at forundersøgelseraktiviteter kan forårsage undervandsstøj, herunder ved geotekniske undersøgelser og ved eventuel bortsprængning af ueksploderet krigsmateriel på havbunden, som f.eks. miner, krigsgasser eller ammunition m.m. (UXO, Unexploded Ordnance). Undervandsstøj skal om nødvendigt reduceres til et tåleligt niveau af hensyn til Danmarks forpligtelse til at beskytte visse arter og til at opretholde en gunstig bevaringsstatus i de udpegede habitatområder. Der skal tages kontakt til Værnsfælles forsvarskommando, marinestaben, hvis der identificeres UXO'er i undersøgelsesområdet med henblik på sikkerhed og lovmedholdelig fjernelse.
- 3.6 Koncessionshaver skal tegne forsikring til dækning af de skader, som koncessionshaver - eller andre personer, på vegne af koncessionshaver - forvolder ved disse undersøgelser. Dokumentation herfor skal forelægges Energistyrelsen til orientering inden undersøgelser må foretages på søterritoriet.

Varsling og kontakt med relevante myndigheder

- 4.1 Koncessionshaver skal varsle relevante myndigheder, f.eks. Søfartsstyrelsen, om fysiske undersøgelser på havet. Det kan f.eks. nævnes, at Søfartsstyrelsen senest 6 uger inden fysiske undersøgelser på søterritoriet påbegyndes skal underrettes herom.
- 4.2 Myndighederne skal have adgang til at være til stede ved alle undersøgelser. Alle udgifter i forbindelse med rejse og ophold for disse repræsentanter skal om nødvendigt afholdes af koncessionshaver.
- 4.3 Såfremt koncessionshaver foretager undersøgelser fra et skib, skal koncessionshaver:
- Rette henvendelse til Danmarks Fiskeriforening for en nærmere drøftelse af tilrettelæggelsen af undersøgelserne, således at der sikres det nødvendige og størst mulige hensyn til fiskeriet; Danmarks Fiskeriforening H.C. Andersens Boulevard 37, 1504 København V, tlf.: 70 10 40 40;
 - Fremsende information om de planlagte undersøgelser til "Fiskeri Tidende", Nordensvej 3, Tau-
lov, 7000 Fredericia, tlf.: 76 10 96 63, fax: 75 45 20 65, e-mail: tl@dkfisk.dk
- 4.4 Koncessionshaver skal selv indhente eventuelle tilladelser i henhold til anden lovgivning. F.eks. kan det oplyses, at tilladelser til søopmåling skal ske ved ansøgning til Geodatastyrelsen og ønske om udlægning af afmærkning og måleudstyr skal ansøges ved Søfartsstyrelsen.
- 4.5 Hvis der i forbindelse med forundersøgelserne påtræffes eller stødes på beskyttede kulturlevn – det være sig fortidsminder eller historiske skibsvrag – eller hvis koncessionshaver bliver gjort bekendt med, at der i anlægsområdet findes interesser af ovennævnte karakter, skal fundet og oplysningerne straks meddeles til [relevant museum] eller til Kulturstyrelsen, att.: Torben Malm, Fortidsminder, H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V, tlf.: 33 74 51 00.
Kulturhistoriske interesser på søterritoriet er fredet i medfør af Museumsloven.
- 4.6 Som led i forundersøgelserne er der dokumenteret forskellige grader af risiko for forekomster af ueksploderede krigsmateriel (UXO) i forundersøgelsesområderne. I den udstrækning UXO'er skal fjernes vil dette ske for koncessionshavers egen regning. I forbindelse med eventuel uskadeliggørelse af UXO på havbunden benyttes ofte bortsprængning. Proceduren foretages af Værnfælles Forsvarskommando, Marinestaben.
- 4.7 Arbejde på havbunden i restriktions- eller forbudsområder, hvor der kan være UXO, kræver tilladelse efter en særlig procedure, jf. Søfartsstyrelsens bekendtgørelse nr. 135 af 4. marts 2005 om forbud mod sejlads, ankring og fiskeri mv. i visse områder i danske farvande:
- a. Den korridor i restriktions- eller forbudsområdet, som skal anvendes i forbindelse med forundersøgelserne, skal indledningsvis forundersøges og kontrolleres for udlagte miner og andre sprængstofholdige genstande. En plan for denne forundersøgelse og arbejdsmetode skal sendes til Værnfælles Forsvarskommando, Marinestaben, for godkendelse, med kopi til Søfartsstyrelsen.

Koordinaterne for korridoren skal angives i datum WGS 84 og der skal gives oplysninger om det til formålet anvendte skib eller fartøj.

- b. Når Værnfælles Forsvarskommando, Marinestaben, skriftligt har godkendt forundersøgelsesplanen, med kopi til Søfartsstyrelsen, kan Søfartsstyrelsen give tilladelse til, at der sejles i korridoren med det formål at foretage en undersøgelse for UXO. Ved fund af eventuelle genstande følges retningslinjerne fra Værnfælles Forsvarskommando, Marinestaben. Forundersøgelsen skal endvidere angive i hvilken dybde under havbunden, der er blevet undersøgt.
- c. Resultaterne af forundersøgelsen sendes til Værnfælles Forsvarskommando, Marinestaben, som herefter skal godkende, at der efterfølgende kan foretages sejlads med større skibe, mere dybdegående undersøgelser i området samt efterfølgende arbejder i havbunden til den undersøgte dybde. Søfartsstyrelsen vil herefter skriftligt meddele tilladelse til, at der sejles i korridoren for at udføre de planlagte arbejder.

Rapportering og behandling af data

- 5.1 Alle rå-data indsamlet ved eventuelle supplerende forundersøgelser vedrørende natur- og miljømæssige aspekter skal om muligt vederlagsfrit gøres tilgængelige for offentligheden via de fælles offentlige databaser (Danmarks Miljøportal samt Miljø- og Fødevarerministeriets fagdatacentre).
- 5.2 Koncessionshaver har ansvar for, at rå-data er i de rette formater og er kvalitetssikret, så de kan overføres til de fælles offentlige databaser (Danmarks Miljøportal samt Miljø- og Fødevarerministeriets fagdatacentre). Spørgsmål om dataindberetning og formater skal koordineres med de ansvarlige for de fælles offentlige databaser (Danmarks Miljøportal samt Miljø- og Fødevarerministeriets fagdatacentre).
- 5.3 Rå-data fra eventuelle supplerende geotekniske forundersøgelser skal indsendes vederlagsfrit til GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland). Spørgsmål om dataindberetning og formater skal koordineres med GEUS.
- 5.4 Alle data fra søpmålinger indsendes vederlagsfrit til Geodatastyrelsen.

Ved ejerskifte

- 6.1 Koncessionshaver skal have Energistyrelsens tilladelse til at overdrage sine rettigheder og forpligtelser ifølge denne tilladelse til tredjemand. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at den fornødne tekniske og økonomiske kapacitet er til stede. I øvrigt vil samtykke kun blive givet, hvis det kan gøres i overensstemmelse med EU-reglerne for offentlige udbud og den til enhver tid gældende VE-lov, koncessionsaftalen samt alle vilkår stillet i denne tilladelse.

- 6.2 Energistyrelsen er berettiget til at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede overdragelse.

Overholdelse af tilladelsens vilkår

- 7.1 Energistyrelsen har ret til at opkræve gebyr for arbejde udført i forbindelse med behandling af og tilsyn med tilladelsen, jf. bekendtgørelse nr. 835 af 27. juni 2013 om betaling for myndighedsbehandling efter lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi.
- 7.2 Koncessionshaver er forpligtet til at meddele Energistyrelsen de oplysninger, som Energistyrelsen finder nødvendige for udøvelse af tilsynet, jf. VE-lovens § 59. Energistyrelsen skal bevare fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger.
- 7.3 Koncessionshaver skal følge den til enhver tid gældende regulering, herunder EU-regler, der finder umiddelbart anvendelse.
- 7.4 Denne tilladelse kan tilbagekaldes, såfremt nogen af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke opfyldes
- 7.5 Der kan pålægges bødestraf, jf. VE-lovens § 72, ved
- Tilsidesættelse af vilkår i denne tilladelse;
 - Undladelse af at afgive oplysninger som omhandlet i § 59;
 - Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller undladelse af at afgive oplysninger efter anmodning.

Klageadgang

- 8.1 Klager over denne tilladelse kan i henhold til § 66 i VE-loven af klageberettigede indbringes for Energiklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360, København K. Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen om forundersøgelsestilladelse er meddelt. Klage over tilladelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer anderledes. Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Bilag 7

Udkast til modeltilladelse til tilladelse til at udnytte energien fra [Navn] Havvindmøllepark i [Område] ("elproduktionstilladelse)

[Koncessionshaver skal ansøge om tilladelse til at få elproduktionsbevilling til anlægget tidligst, når anlægsarbejdet er påbegyndt og senest to måneder før nettilslutningen af den første mølle.

Der kan forekomme ændringer i vilkårene for den endelige tilladelse til elproduktion om forhold, som Energistyrelsen eller andre myndigheder ikke er bekendt med på nuværende tidspunkt.]

Indhold

| | | |
|-----|--|----|
| 1. | GENERELLE VILKÅR | 60 |
| 2. | OFFENTLIGGØRELSE OG OPBEVARING AF RÅDATA OM PRODUKTION, METOCEAN DATA M.V. | 61 |
| 2.1 | OFFENTLIGGØRELSE AF RÅ DIGITALE METOCEAN DATA | 61 |
| 2.2 | OPBEVARING AF RÅ DIGITALE PRODUKTIONSDATA | 62 |
| 3. | ANDRE ØKONOMISKE OPLYSNINGER | 62 |
| 4. | RAPPORTERING OM TEKNISKE FORHOLD M.V. | 62 |
| 5. | VED EJERSKIFTE | 63 |
| 6. | OMKOSTNINGER | 63 |
| 7. | OVERHOLDELSE AF TILLADELSENS VILKÅR | 63 |
| 8. | KLAGEADGANG | 63 |

Det skal understreges, at der i en række af vilkårene for tilladelsen henvises til love og regler udstedt i medfør af disse love, som ressortmæssigt henhører under andre myndigheder end Energi-, Forsyning- og Klimaministeriet. Energistyrelsen tager forbehold for, at ikke alle relevante regler m.v., som koncessionshaver er forpligtet til at følge, er nævnt i denne tilladelse. Det bemærkes i den sammenhæng, at der til alle tider kan forekomme ændringer i de gældende regler, hvorfor koncessionshaver skal være opmærksom på, at den til enhver tid gældende lovgivning skal følges.

Omkostninger, som måtte følge af vilkår, der måtte blive stillet på baggrund af gældende lovgivning, er Energistyrelsen uvedkommende.

Tilladelsen efter § 29 i lov om fremme af vedvarende energi (i det følgende benævnt VE-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 122 af 6. februar 2015, gives på følgende vilkår:

Generelle vilkår

[Det skal indledningsvis bemærkes, at samtlige vilkår fra tilladelse til etablering af anlægget (bilag 6), som er relevante på meddelelsetidspunktet for nærværende tilladelse, vil blive overflyttet som vilkår til nærværende tilladelse, når denne gives.

- 1.1 Tilladelsen til udnyttelse af energien efter § 29 i VE-loven gives til koncessionshaver med en varighed af 25 år fra nettilslutningstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor første kWh leveres til det kollektive elnet fra [NAVN] Havvindmøllepark.
- 1.2 Der vil være mulighed for ansøgning om forlængelse af perioden på 25 år med mulighed for evt. justering af vilkårene for fortsat drift af det bestående anlæg efter udløbet af de 25 år, forudsat dette er muligt efter den til enhver tid gældende regulering.
- 1.3 Energistyrelsens tilladelse fritager ikke for eventuelle tilladelser i henhold til anden lovgivning.
- 1.4 Koncessionshaver skal til stadighed råde over den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at drive havmølleparken samt tilhørende ledningsnet og ilandføring. En koncessionshaver, som opfylder de tekniske og finansielle krav til at have bevilling efter elforsyningslovens § 10, antages også at opfylde kravet efter denne tilladelse.
- 1.5 Alle havmøller skal nettilsluttes i overensstemmelse med de af Energinet.dk til enhver tid fastsatte nettilslutningsbestemmelser. [På tidspunktet for udsendelse af udbudsmaterialet gælder: "TF 3.2.5 Teknisk forskrift for nettilslutning af vindkraftværker større end 11kW", "TF 5.8.1 Systemtjenester" og "TF 5.9.1 Måleforskrift til systemdriftsformål"].
- 1.6 Koncessionshaver skal 3 måneder efter idriftsættelse dokumentere opfyldelse af Energinet.dk's nettilslutningsbestemmelser over for Energistyrelsen (Compliance Test).
- 1.7 Koncessionshaver skal følge den til enhver tid gældende regulering, herunder EU-regler.
- 1.8 Såfremt det af tilladelsen omfattede område eller arealer inden for dette ikke omfattes af eller undrages dansk højhedsret i medfør af folkeretlige regler, herunder ved mellemfolkelig overenskomst, skal koncessionshaver respektere enhver heraf følgende indskrænkning af området, uden at der i den anledning kan rejses krav mod Energistyrelsen eller den danske stat i øvrigt.
- 1.9 Tilladelsen medfører ikke indskrænkninger i statens højhedsret over søterritoriet eller statens eneret over den eksklusive økonomiske zone. Tilladelsen er således ikke til hinder for, at det inden for det af tilladelsen omfattede område kan tillades andre end koncessionshaver at gennemføre andre former for aktiviteter, end de i nærværende tilladelse omfattede. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at sådanne eventuelle aktiviteter ikke væsentligt er til gene for aktiviteter omfattet af nærværende tilladelse.
- 1.10 Koncessionshaver skal tegne en forsikring til dækning af de skader, som koncessionshaver - eller andre personer, på vegne af koncessionshaver - forvolder i henhold til den i tilladelsen udøvede virksomhed. Dokumentation herfor forelægges Energistyrelsen inden elproduktion må påbegyndes.

- 1.11 Koncessionshaver skal til enhver tid give Energistyrelsen adgang til at føre tilsyn med det samlede anlæg (Havvindmøllepark med det tilhørende ledningsnet og ilandføringsanlæg) og de i nærværende tilladelse stillede vilkår, jf. VE-lovens § 29, stk. 3.
- 1.12 Planlagt vedligehold af havmølleparken, som medfører nedsættelse af produktionsmulighederne, skal meddeles Energinet.dk senest 3 måneder før anlægsdele tages ud for vedligehold m.v., således at Energinet.dk kan tilrettelægge vedligeholdelse m.v. af øvrige anlæg i denne periode. Ikke-planlagt vedligehold af vindmølleeejerens anlæg og eventuelt relateret reduktion af produktionsmulighederne meddeles Energinet.dk hurtigst muligt. Energinet.dk modtager online information om mulig produktion afhængig af aktuelle vindforhold og driftsklare vindmøller, jf. Energinet.dk's "Teknisk Forskrift 3.2.5 Vindmølleparker tilsluttet net med spændinger over 100 kV".
- 1.13 Koncessionshaver kan anmode Energinet.dk om at udstede oprindelsesgaranti for elproduktionen fra havmølleparken. Der henvises nærmere til bekendtgørelse nr. 1323 af 20. november 2010 om oprindelsesgaranti for VE-elektricitet som ændret ved bekendtgørelse nr. 138 af 10. februar 2012, hvor de nærmere betingelser fremgår.

Offentliggørelse og opbevaring af rådata om produktion, metocean data m.v.

Offentliggørelse af rå digitale MetOcean data

- 2.1.1 Koncessionshaver skal vederlagsfrit offentliggøre rå digitale data for monitorerede MetOcean parametre, således at oplysningerne kan indgå i arbejdet med at forberede vindmodellerne i Danmark.
- 2.1.2 Rå digitale data omfatter som minimum:
- Monitorerede meteorologiske og oceanografiske data (vind, bølger, strøm, is m.v.), herunder bl.a. målinger fra metmaster, lidar, vindscannere og eventuelle andre måleinstrumenter i eller i nærheden af anlægget.
- 2.1.3 Offentliggørelsen af alle rå digitale datatyper skal vedlægges fyldestgørende metadata med beskrivelser af anvendt måleudstyr, målehøjder og dybder samt kalibreringsdokumentation og enheder m.v., hvor det er relevant.
- 2.1.4 De specifikke krav til offentliggørelsen af de rå digitale data, herunder hyppighed, placering af data, formater og detaljeringsgrad (f.eks. tidslige opløsninger), og databasen, hvor oplysningerne skal opbevares, fastlægges af Energistyrelsen.
- 2.1.5 Koncessionshaveren er ikke ansvarlig for datas kvalitet fra det tidspunkt, hvor data, inklusive fyldestgørende meta-data, er overført til opbevaring. I tilfælde af fejl skal Koncessionshaver hurtigst muligt anmelde eventuelle fejl i data til Energistyrelsen eller den udpegede tredje part. Koncessionshaveren skal desuden hurtigst muligt vederlagsfrit rette fejlen og indsende korrigeret data til Energistyrelsen eller den udpegede tredje part.
- 2.1.6 Forpligtelsen gælder alene alle de målinger af vind og bølger m.v. (data om MetOcean), som koncessionshaver eller tredjemand på vegne af koncessionshaver frivilligt måtte foretage efter tildelingen af koncessionen. Forpligtelsen gælder fra det tidspunkt, hvor den første kWh fra en eller flere af møl-

lerne er leveret til det kollektive elforsyningsnet og herefter i hele havvindmølleparkens levetid, indtil elproduktionsanlægget tages permanent ud af drift.

Opbevaring af rå digitale produktionsdata

- 2.2.1 Koncessionshaver skal vederlagsfrit opbevare rå digitale data for energiproduktion og associerede data i hele parkens levetid. De rå digitale data vil fremadrettet blive brugt til udvikling og udbygning af vedvarende energi i Danmark i forbindelse med nye udbudte koncessioner. Energistyrelsen kan vederlagsfrit rekvirere data efter behov. Energistyrelsen kan beslutte, at disse rå digitale data i stedet vederlagsfrit skal videregives løbende til en database, som opbevarer disse. Energistyrelsen vil i den forbindelse angive, hvor hyppigt dette i givet fald skal ske, og hvilket format dette skal ske i.
- 2.2.2 Rå digitale data omfatter som minimum:
- Data om energiproduktion fra parken og for hver enkel mølle,
 - Data om nedetider for hver enkel mølle.
- 2.2.3 Data om energiproduktion og associerede forhold vil blive anvendt af Energistyrelsen og Energinet.dk i forbindelse med arbejdet med at validere og certificere vindmodeller til brug for blandt andet udbud af nye koncessioner.
- 2.2.4 Energistyrelsen og Energinet.dk skal bevare fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger.

Andre økonomiske oplysninger

- 3.1 Energistyrelsen kan vederlagsfrit indhente andre økonomiske oplysninger i relation til etablering af anlæg, herunder oplysninger om de faktiske etableringsomkostninger samt oplysninger om faktiske drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Oplysningerne vil skulle indgå i udvikling og udbygning af vedvarende energi i Danmark, herunder vurderinger af vindpotentialet i Danmark.
- 3.2 Energistyrelsen skal bevare fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger.

Rapportering om tekniske forhold m.v.

- 4.1 Koncessionshaver skal på Energistrelsens anmodning vederlagsfrit fremsende en årlig rapport med oplysninger om de tekniske erfaringer med anlægget. Energistyrelsen vil meddele koncessionshaver, hvornår koncessionshaver første gang skal fremsende rapport efter havvindmølleparkens nettilslutning. Rapporterne skal som minimum indeholde følgende oplysninger:
- Erfaringer med mølle- og fundamentsteknologi, herunder målinger vedrørende vindforhold, skyggeeffekter, produktion samt laster på møller og fundamenter,
 - Erfaringer med opsamling af elektriciteten fra møllerne, herunder indpasning af mølleparken i forhold til elnettet,
 - Erfaringer for skibstransport af personale, og
 - Erfaringer for sikkerhedsmæssige driftshændelser.
- 4.2 Energistyrelsen forbeholder sig ret til at offentliggøre hele eller dele af de årlige rapporter.

Ved ejerskifte

- 5.1 Koncessionshaver kan ikke uden Energistyrelsens tilladelse overdrage sine rettigheder og forpligtelser ifølge denne tilladelse til tredjemand. Energistyrelsen kan kun nægte samtykke til en overdragelse, såfremt der foreligger saglig grund. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at den fornødne tekniske og økonomiske kapacitet er til stede. I øvrigt vil samtykke kun blive givet, hvis det kan gøres i overensstemmelse med EU-reglerne for offentlige udbud og den til enhver tid gældende lovgivning samt alle vilkår stillet i denne tilladelse.
- 5.2 Energistyrelsen er berettiget til at anmode koncessionshaver om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede overdragelse

Omkostninger

- 6.1 Energistyrelsen har ret til at opkræve gebyr for arbejde udført i forbindelse med behandling af og tilsyn med tilladelsen, jf. bekendtgørelse nr. 835 af 27. juni 2013 om betaling for myndighedsbehandling efter lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi.

Overholdelse af tilladelsens vilkår

- 7.1 Koncessionshaver er forpligtet til at meddele Energistyrelsen de oplysninger, som Energistyrelsen finder nødvendige for udøvelse af tilsynet, jf. VE-lovens § 59. Energistyrelsen skal bevare fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger.
- 7.2 En meddelt tilladelse kan tilbagekaldes, såfremt nogen af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke opfyldes.
- 7.3 Der kan pålægges bødestraf, jf. VE-lovens § 72, ved
 - a. Tilsidesættelse af vilkår i denne tilladelse,
 - b. Undladelse af at afgive oplysninger som omhandlet i § 59, eller
 - c. Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller undladelse af at afgive oplysninger efter anmodning.

Klageadgang

- 8.1 Klager over denne tilladelse kan i henhold til § 66 i VE-loven af klageberettigede indbringes for Energiklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360, København K. Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at denne tilladelse er meddelt. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Klage over tilladelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer anderledes. Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Bilag 8

Udkast til Bevilling til elproduktion til [Navn] Havvindmøllepark i [Område] ("Elproduktionsbevilling")

[Koncessionshaver skal ansøge om tilladelse til at få elproduktionsbevilling til anlægget tidligst, når anlægsarbejdet er påbegyndt og senest to måneder før nettilslutningen af den første mølle.

Der kan forekomme ændringer i vilkårene for den endelige tilladelse til elproduktion om forhold, som Energistyrelsen eller andre myndigheder ikke er bekendt med på nuværende tidspunkt.

En koncessionshaver, som er blevet prækvalificeret i forbindelse med dette udbud og dermed har opfyldt kravene til finansiel/økonomisk kapacitet, antages også at opfylde kravene til finansiel kapacitet i forbindelse med ansøgning om bevilling til elproduktion. Teksten nedenfor tager udgangspunkt i, at koncessionshaver er den samme, som den der blev prækvalificeret. Den finansielle kapacitet skal ud over at sikre, at der er økonomi bag driften af parken, herunder økonomi til at sikre en teknisk forsvarlig drift af parken, også sikre, at der er midler til, at bevillingens krav løbende kan opfyldes, herunder kravet om, at der skal ryddes op på området, når havvindmølleparken engang skal afvikles.

Når koncessionshaver søger om tilladelse til at få denne bevilling til elproduktion, skal koncessionshaver samtidig ansøge om godkendelse af den tekniske kapacitet til at drifte parken. I godkendelsen af denne vil Energistyrelsen primært lægge vægt på, at den daglige drift af parken varetages forsvarligt af kompetent personale med teknisk indsigt. Dette kan blandt andet sikres ved, at bevillingshaveren dokumenterer gennem skriftlige aftaler at råde over den fornødne tekniske kapacitet.]

Indhold

| | |
|---|----|
| 1. BEVILLINGENS OMRÅDE | 65 |
| 2. DEN BEVILLINGSHAVENDE VIRKSOMHED | 65 |
| 3. BEVILLINGEN GIVES PÅ FØLGENDE VILKÅR: | 65 |
| 4. NEDTAGNING OG AFVIKLING | 66 |
| 5. ØVRIGE VILKÅR | 67 |
| 6. OVERHOLDELSE AF BEVILLINGSVILKÅR | 68 |
| 7. ACCEPT AF BEVILLINGEN OG DENNES VILKÅR OG FORPLIGTELSE | 68 |

Bevillingens område

- 1.1 I medfør af § 10 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1329 af 25. november 2013, meddeler Energistyrelsen hermed koncessionshaver bevilling til at drive elproduktion fra [NAVN] Havmøllepark på [xx] MW på de i elforsyningsloven angivne betingelser og på de nedenfor angivne vilkår. Bevillingen giver ikke ret til at drive elproduktion på andre elproduktionsanlæg.

Den bevillingshavende virksomhed

Koncessionshaver [evt.: som er X % ejet af [] og X % ejet af []]. Koncessionshaver er registreret som: [indsæt navn], (herefter "virksomheden") [Indsæt CVR-nr.] [indsæt adresse].

- 2.1 Til bedømmelse af virksomhedens finansielle kapacitet, jf. elforsyningslovens § 10, stk. 3, har Energistyrelsen lagt til grund, at virksomheden har oplyst, at virksomheden ~~til stadighed~~ frem til driftsfasen har en omsætning på min. 4.000.000.000 DKK og en solvensprocent på 20 eller en rating på BBB- (eller lignende rating).
- 2.2 Til bedømmelse af virksomhedens tekniske kapacitet, jf. elforsyningslovens § 10, stk. 3, har Energistyrelsen lagt de oplysninger til grund, som fremgår af bevillingsansøgningen med bilag. Det fremgår af ansøgningen, at den tekniske kapacitet sikres ved, at virksomheden råder over teknisk kapacitet i relation til drift og vedligeholdelse af en havmøllepark.
- 2.3 Virksomheden er derfor i besiddelse af omfattende teknisk kapacitet inden for drift og vedligeholdelse af havvindmølleparker. Det er således oplyst, at [...]
- 2.4 Energistyrelsen har på den baggrund fundet, at virksomheden opfylder kravet i elforsyningslovens § 10, stk. 3, om at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet.

Bevillingen gives på følgende vilkår

- 3.1 Koncessionshaver vil drive havvindmølleparken og det tilhørende ilandføringsnet og vil være eneansvarlig operatør over for myndighederne. Driften skal ske i overensstemmelse med elproduktionstilladelse af [xx].
- 3.2 Bevillingen gælder i 25 år at regne fra nettilslutningstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor første kWh leveres til det kollektive elnet fra havmølleparken. Koncessionshaver kan ansøge om forlængelse af bevillingen ud over dette tidspunkt.
- 3.3 Koncessionshaver er i bevillingsperioden forpligtet til at underrette Energistyrelsen, såfremt koncessionshaver erhverver eller sælger elproduktionsenheder på over 25 MW i Danmark. Bevillingshaveren er ligeledes forpligtet til inden for rammerne af elforsyningslovens bestemmelser at indhente tilladelse fra Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed og underrette Energistyrelsen, såfremt anlæg, eller dele af anlæg med en kapacitet på over 25 MW ønskes taget ud af drift i længere tid.
- 3.4 Det er et vilkår for denne bevilling, at koncessionshaver til stadighed råder over den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at drive havvindmølleparken og det tilhørende ilandføringsnet.
- 3.5 Væsentlige ændringer, herunder skrotninger af elproduktionsanlæg, kan kun ske efter forudgående tilladelse fra Energistyrelsen, jf. elforsyningslovens § 11.

- 3.6 Efter 5 år fra denne bevillingsdato og med et forudgående varsel på 1 år, kan Energistyrelsen fastsætte nye vilkår i denne bevilling, jf. elforsyningslovens § 52.

Nedtagning og afvikling

- 4.1 Koncessionshaver er forpligtet til for egen regning at genetablere den tidligere tilstand i området, herunder foretage den oprensning og oprydning, som er nødvendig på området, samt at afvikle og bortskaffe elproduktionsanlægget efter en af Energistyrelsen godkendt afviklingsplan, såfremt
- elproduktionstilladelsen udløber;
 - anlægget ikke vedligeholdes eller ødelægges;
 - anlægget ikke længere anvendes som vindmøllepark; eller
 - vilkår for elproduktionstilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Energistyrelsen kan fastsætte tidsfrister for, hvornår den tidligere tilstand skal genetaberes og anlægget afvikles.

- 4.2 Koncessionshaver skal indsende en plan for afviklingen af vindmøllerne samt kabelforbindelserne mellem møllerne (afviklingsplan) til Energistyrelsens godkendelse,
- senest 2 år inden udløb af elproduktionstilladelsen;
 - 2 år før det tidspunkt, hvor et eller flere anlæg m.v. forventes at ville have udtjent deres formål;
 - hvis anlægget ikke vedligeholdes eller ødelægges; eller
 - hvis vilkårene i elproduktionstilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Afviklingsplanen skal indeholde en redegørelse for fjernelsen af anlæggene og forslag til en tidsplan for gennemførelsen. Energistyrelsen kan fastsætte nærmere krav til, hvad planen skal indeholde.

Udover en plan for den fysiske afvikling af parken skal Koncessionshaver i overensstemmelse med de til den tid gældende VVM-regler sammen med afviklingsplanen indsende en detaljeret vurdering af planens eventuelle miljøkonsekvenser. Miljøvurderingen skal give Energistyrelsen grundlaget for at træffe afgørelse om, hvorvidt der skal udarbejdes en VVM-redegørelse. Såfremt der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse, offentliggøres denne afgørelse senest samtidig med, at tilladelse meddeles ansøgeren.

Energistyrelsen vil sende afviklingsplanen og miljøvurderingen i høring hos relevante myndigheder med henblik på at fastsætte specifikke vilkår for afviklingen af havmølleparken. Det drejer sig eksempelvis om vilkår vedrørende sejladsikkerhed, afmærkning eller miljøbeskyttelse.

Såfremt kun en delvis fjernelse af anlægget til den tid vil være påkrævet, kan dette ledsages af et krav om, at tilbageblivende dele af fundamentene ikke må blotlægges i forbindelse med naturlige, dynamiske ændringer i sedimentet. Det kan endvidere forventes, at der vil blive stillet krav om, at der skal anvendes den bedst tilgængelige teknik og den bedste miljømæssige praksis i forbindelse med fjernelse af anlægget.

- 4.3 Koncessionshaver skal stille en tilstrækkelig og af Energistyrelsen godkendt sikkerhed for nedtagning og afvikling af anlægget. Sikkerhedsstillelsen skal være etableret, når Energistyrelsen kræver det, dog senest 15 år efter levering af første kWh til det kollektive elnet fra første mølle. Dette gælder også selvom, at der måtte indtræde en delvis afviklingsforpligtelse tidligere, se ovenfor under 4.2. Senest 6 måneder før dette tidspunkt skal koncessionshaveren forelægge Energistyrelsen en plan for, hvor-

dan sikkerhedsstillelsen vil blive gennemført. Sikkerhedsstillelsen *[sættes proportionalt med størrelsen på vindmølleparken, således at den på en park på 50 MW vil være 50 mio. DKK, 100 MW vil være 100 mio. DKK og 200 MW vil være 200 mio. DKK.]* skal være på mindst [XX] mio. DKK, medmindre Energistyrelsen kan godkende et lavere beløb.

- 4.4 Kan koncessionshaveren over for Energistyrelsen senest 14 år og 6 måneder efter nettilslutning af første mølle dokumentere, at omkostningerne til nedtagning og afvikling må forventes at blive lavere end [xx] mio. DKK, kan Energistyrelsen beslutte at nedsætte dette beløb. Energistyrelsen forbeholder sig ret til at kræve en tredjepartsverificering af vurderingen af omkostningerne til nedtagning og afvikling på koncessionshaverens regning.
- 4.5 Sikkerhedsstillelsen kan stilles i form af en moderselskabsgaranti eller garanti fra en finansiel institution eller forsikringsselskab eller lignende. Garantien skal dække alle potentielle omkostninger forbundet med oprydning forpligtelsen. For at Energistyrelsen kan acceptere en moderselskabsgaranti for sikkerhedsstillelsen, skal moderselskabet have en fornøden finansiel kapacitet, som vil blive vurderet af Energistyrelsen. Den finansielle institution eller forsikringsselskabet eller lignende, der stiller garantien, skal opfylde nærmere krav til rating, som fastsættes af Energistyrelsen i god tid, før sikkerheden skal være etableret. Moderselskabet kan endvidere hvert 5. år blive bedt om at indsende fornyet dokumentation for selskabets finansielle kapacitet til Energistyrelsen således, at styrelsen løbende kan sikre sig, at den finansielle kapacitet er til stede.
- 4.6 Koncessionshaver hæfter for alle udgifter forbundet med oprydningen, uanset at disse overstiger den stillede sikkerhed.

Øvrige vilkår

- 5.1 Koncessionshaver skal følge den til enhver tid gældende regulering, herunder EU-regler, der finder umiddelbar anvendelse.
- 5.2 Koncessionshaver skal inden for rammerne af et kommercielt grundlag i videst muligt omfang medvirke til at sikre en optimal drift af det sammenhængende elforsyningsnet i Danmark. Koncessionshaver skal i den forbindelse sikre, at krav og vilkår i meddelte godkendelser til etablering og ændring af elproduktionsanlæg opfyldes. Koncessionshaver skal endvidere sikre, at krav, der er fastsat af Energistyrelsen eller af Energinet.dk som systemansvarlig virksomhed for tilslutning til og benyttelse af det kollektive elforsyningsnet, opfyldes.
- 5.3 Inden for rammerne af elforsyningslovens bestemmelser herom skal koncessionshaver stille de oplysninger til rådighed for Energinet.dk, som er nødvendige for at Energinet.dk kan varetage de opgaver, som Energinet.dk er pålagt efter elforsyningsloven.
- 5.4 Energinet.dk skal bevare fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger, jf. elforsyningslovens § 84, stk. 8.
- 5.5 Koncessionshaver er forpligtet til at betale de udgifter, som er forbundet med Energistyrelsens tilsyn med overholdelsen af vilkår for denne bevilling, jf. elforsyningslovens § 51, stk. 1 og 2. Koncessionshaver er forpligtet til at meddele Energistyrelsen de oplysninger, som Energistyrelsen finder fornødne for udøvelse af tilsynet, jf. elforsyningslovens § 84, stk. 1. Energistyrelsen skal bevare fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger.

- 5.6 Bevillingen er undtaget fra retsforfølgning og kan hverken direkte eller indirekte overdrages til andre, medmindre Energistyrelsen tillader overdragelsen og godkender vilkårene herfor, jf. elforsyningslovens § 53, stk. 1.
- 5.7 Koncessionshaveren skal eje de anlæg, som anvendes til gennemførelsen af de bevillingspligtige aktiviteter, jf. elforsyningslovens § 51, stk. 4.
- 5.8 Tilladelse er i øvrigt betinget af, at den direkte og indirekte overdragelse sker i overensstemmelse med koncessionsaftalens bestemmelser herom samt EU regler om offentlige udbud.

Overholdelse af bevillingsvilkår

- 6.1 Der kan pålægges bødestraf, jf. elforsyningslovens § 87, ved
- tilsidesættelse af vilkår i denne bevilling;
 - undladelse af at afgive oplysninger som omhandlet i kapitel 12 i elforsyningsloven; eller
 - meddelelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller undladelse af at afgive oplysninger efter anmodning.
- 6.2 I regler, som udstedes i henhold til elforsyningsloven, kan der fastsættes bødestraf for overtrædelse af bestemmelserne i eller vilkår og påbud udstedt i henhold til disse regler.
- 6.3 Overtrædelse af vilkår kan i gentagelsestilfælde endvidere medføre inddragelse af bevillingen, jf. elforsyningslovens § 54.

Accept af bevillingen og dennes vilkår og forpligtelser

- 7.1 Koncessionshaver erklærer ved sin underskrift på denne bevilling:
- at faktiske oplysninger indeholdt i denne bevillingsskrivelse virksomheden bekendt er korrekte;
 - at ville opfylde de forpligtelser og vilkår, som pålægges koncessionshaver efter bestemmelserne i elforsyningsloven, lov om fremme af vedvarende energi og i denne bevilling.
- 7.2 Bevillingen er først gyldig, når den er underskrevet af såvel koncessionshaver som af Energistyrelsen.

For koncessionshaver
Den

For Energistyrelsen
Den

Bilag 9

Nettilslutning af kystnære havvindmøller etableret efter udbud

Indhold

| | | |
|-----|--|----|
| 1. | NETTILSLUTNING AF KYSTNÆRE HAVVINDMØLLER ETABLERET EFTER UDBUD | 70 |
| 2. | ANSVAR- OG OMKOSTNINGSFORDELING VED NETTILSLUTNING | 70 |
| 3. | KONCESSIONSHAVERS ANSVAR OG OMKOSTNINGER | 70 |
| 4. | NET- ELLER TRANSMISSIONSVIRKSOMHEDENS ANSVAR OG OMKOSTNINGER | 70 |
| 5. | PRAKTISK HÅNDBOG AF NETTILSLUTNINGEN | 71 |
| 6. | MULIG NETTILSLUTNING PÅ HENHOLDSVIS LAVT OG HØJT SPÆNDINGSNIVEAU | 72 |
| 7. | AFREGNINGSPUNKTETS PLACERING | 73 |
| 8. | SIKKERHED OG ERSTATNINGSFORHOLD I DISTRIBUTIONSNETTET | 73 |
| 9. | SIKKERHED OG ERSTATNINGSFORHOLD I TRANSMISSIONSNETTET | 73 |
| 10. | ETABLERING AF ILANDFØRINGSKABLET OG SIKKERHEDSSTILLELSE | 73 |

Nettilslutning af kystnære havvindmøller etableret efter udbud

Regler om nettilslutning af de kystnære havvindmøller findes i Nettilslutningsbekendtgørelsen².

I nedenstående gennemgås bestemmelserne omkring nettilslutning, herunder hvilket ansvar og hvilke omkostninger som koncessionshaver henholdsvis net- eller transmissionsvirksomheden fremover vil bære i forbindelse med nettilslutning.

Ansvar- og omkostningsfordeling ved nettilslutning

§ 6 i Nettilslutningsbekendtgørelsen indeholder et overordnet princip om klar adskillelse i ejerforhold, således at ansvar og omkostninger for etablering, drift og vedligehold hører sammen. Ansvaret og omkostningerne skiller i nettilslutningspunktet, dvs. i overgangen fra koncessionshavers interne opsamlingsnet og ilandføringsnet til det kollektive elforsyningsnet (herefter benævnt "tilslutningspunktet"). Tilslutningspunktet er et fysisk punkt på nettet, og kan placeres i en station, en kabelsamlebrønd eller lign.

Koncessionshaver og net- eller transmissionsvirksomheden må ikke påføre hinanden unødvendige ekstra omkostninger, men skal samarbejde om at finde den økonomisk optimale løsning. Den samlede nettilslutning skal således etableres samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, således at der ved fastlæggelse af linjeføring, kabeldimensioner og spændingsniveauer tages højde for både samlede anlægsomkostninger, efterfølgende nettab og vedligehold. I det følgende beskrives, hvordan omkostninger og ansvar er fordelt ved nettilslutning.

Koncessionshavers ansvar og omkostninger

Koncessionshaver skal levere den samlede effekt i ét elektrisk punkt på land og på et spændingsniveau aftalt med net- eller transmissionsvirksomheden. Det betyder, at hvis effekten ilandføres igennem flere kabler, skal disse samles igennem f.eks. en samleskinne, før effekten leveres til netselskabet. For de kystnære udbud vil mulige ilandføringskorridorer og tilslutningspunkter være defineret i VVM-redegørelserne.

Koncessionshaver skal drive og vedligeholde det interne opsamlingsnet frem til tilslutningspunktet samt bære alle omkostninger, risici og tab, der måtte være forbundet til dette net.

Koncessionshaver skal endvidere dække omkostningerne til erhvervelse og byggemodning af det nødvendige areal til udbygning af det kollektive net ved tilslutningspunktet. Det nødvendige areal bestemmes af net- eller transmissionsvirksomheden ud fra effekt og spændingsniveau i tilslutningspunktet. Koncessionshaver dækker endvidere eventuelle ekstra omkostninger forårsaget af særlige landskabsmæssige og miljømæssige krav ved tilslutningspunktet, eksempelvis til camouflage.

Net- eller transmissionsvirksomhedens ansvar og omkostninger

² Bekendtgørelse nr. 1115 af 18. september 2015 om nettilslutning af vindmøller og pristillæg for vindmølleproduceret elektricitet m.m. og ændring af 2. marts 2015 af bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller og pristillæg for vindmølleproduceret elektricitet m.m.

Net- eller transmissionsvirksomheden skal tilslutte koncessionshavers net til det kollektive elforsyningsnet. Den lokale bevillingshavende netvirksomhed er ansvarlig for tilslutning på spændinger under 100 kV, dvs. til distributionsnettet, og transmissionsvirksomheden (Energinet.dk) er ansvarlig for tilslutning på spændinger på over 100 kV, dvs. til transmissionsnettet.

Fra tilslutningspunktet etableres, ejes og drives det kollektive elforsyningsnet af den relevante net- eller transmissionsvirksomhed. Net- eller transmissionsvirksomheden har ansvar for at finde den samfundsøkonomisk mest optimale nettekniske løsning, herunder transformering, og får dækket de nødvendige omkostninger hertil af Energinet.dk igennem den såkaldte udligningsordning.

Det er net- eller transmissionsvirksomheden som bestemmer, etablerer, driver og vedligeholder de nødvendige tekniske installationer i tilslutningspunktet. Net- eller transmissionsvirksomheden dækker ligeledes nødvendige omkostninger til udbygning af det kollektive net ved tilslutningspunktet, inklusive ny transformer.

Har koncessionshaver særlige ønsker om at reducere risikoen for nedbrud yderligere - udover den løsning som er bestemt ud fra samfundsøkonomiske beregninger - f.eks. placering af en ekstra transformer ved tilslutningspunktet, kan dette efter aftale med net- eller transmissionsvirksomheden imødekommes for koncessionshavers regning.

Net- eller transmissionsvirksomheden skal fortsat afholde udgifter til udbygning eller forstærkning af det bagvedliggende elforsyningsnet jf. § 6, stk. 1 i nettilslutningsbekendtgørelsen (se illustration nedenfor).

Praktisk håndtering af nettilslutningen

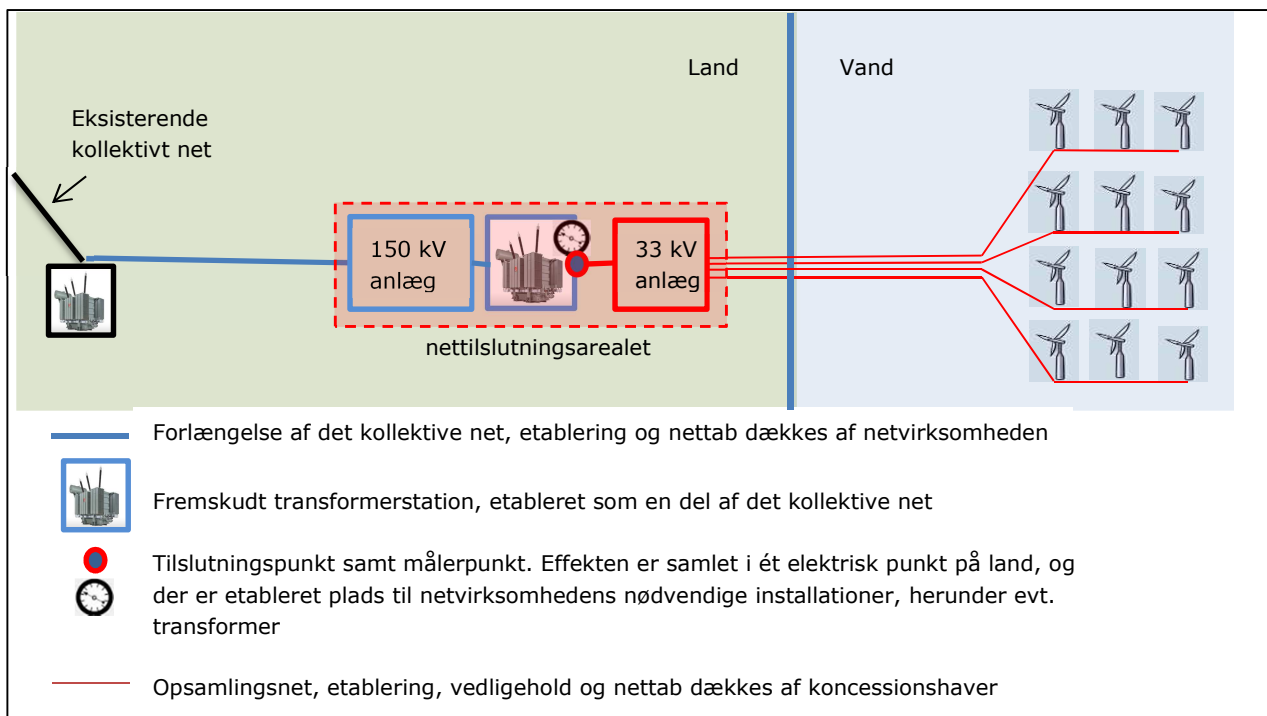
Den leverede effekt og spændingsniveauet i tilslutningspunktet, er afgørende for, hvordan det kollektive net mest effektivt udbygges. Spændingsniveauet aftales med net- eller transmissionsvirksomheden, der bl.a. skal tilbyde 33 kV i nettilslutningspunktet. Netselskabet varetager en eventuel optransformering ved nettilslutningspunktet, men kan dog afvise at modtage effekten på et højere spændingsniveau, end den samlede effekt berettiger ud fra en samfundsøkonomisk betragtning. Den samfundsøkonomisk optimale netløsning i det kollektive net defineres af net- eller transmissionsvirksomheden, når størrelsen på parken er afgjort med det vindende bud og indgåelse af koncessionsaftalen.

Hovedsageligt er der herefter følgende scenarier:

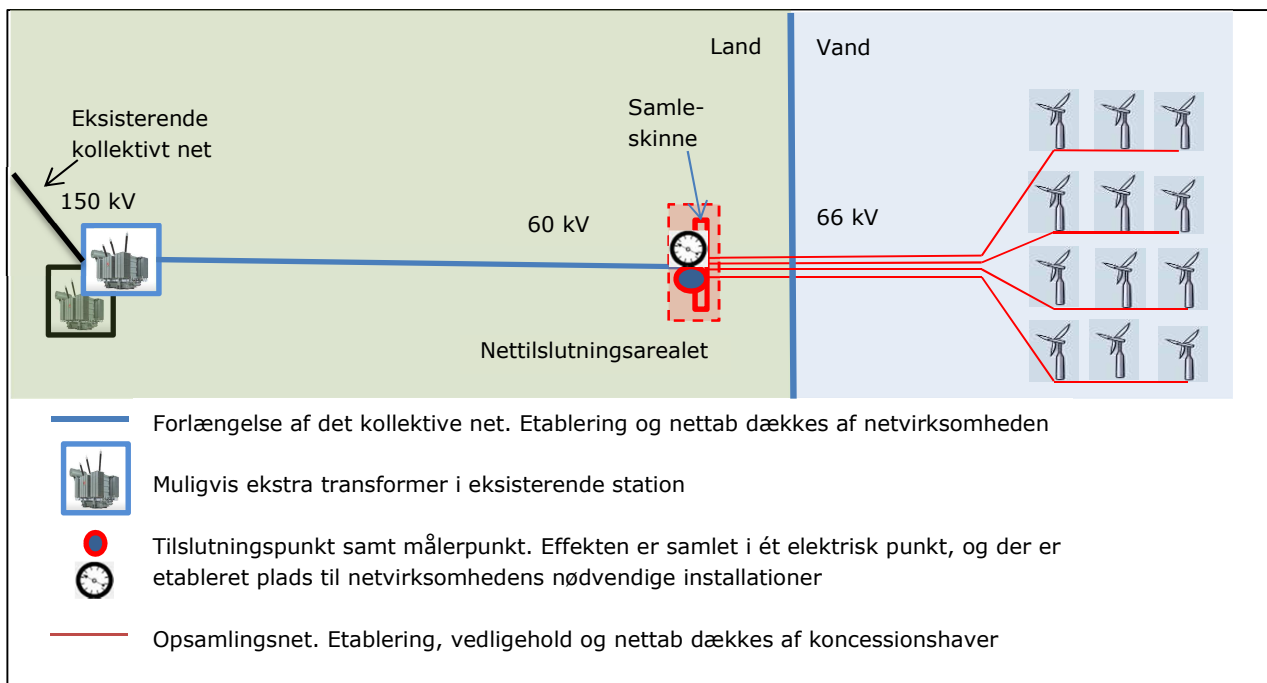
- Leveres effekten ved et relativt lavt spændingsniveau i forhold til effekt og afstand til eksisterende net, er det sandsynligt, at der af hensyn til nettabet i det kollektive net, skal etableres en fremskudt transformerstation umiddelbart ved tilslutningspunktet.
- Leveres effekten ved et tilstrækkeligt højt spændingsniveau i forhold til effekt og afstand til eksisterende net, vil der ikke være behov for transformering ved tilslutningspunktet. Effekten skal dog som udgangspunkt stadig leveres i ét elektrisk punkt, således at net- eller transmissionsvirksomheden frit kan dimensionere landkablerne efter samfundsøkonomiske principper.

Princippet betyder, at partnere frit kan optimere deres net. Skulle der opstå situationer, hvor omkostningsfordelingen er en hindring for den optimale løsning, er parterne frie til at forhandle en eventuel kompensation på plads.

Mulig nettilslutning på henholdsvis lavt og højt spændingsniveau



Eksempel ved levering af den samlede effekt på 33 kV, og hvor det af hensyn til nettabet i det kollektive net er nødvendigt at etablere en fremskudt 150/33 kV transformerstation.



Eksempel ved levering af den samlede effekt på 60 kV, og hvor det samfundsøkonomisk optimale er at videtransportere effekten på 60 kV til en eksisterende station.

Afregningspunktets placering

Afregningspunktet for nettab for havvindmølleparkens produktion er i tilslutningspunktet.

Sikkerhed og erstatningsforhold i distributionsnettet

Dimensionering af det kollektive net foretages ud fra en samfundsøkonomisk betragtning, hvor både etablering, drift, vedligehold, nettab og risikoen for nedbrud tages i betragtning. Netvirksomheden er ikke ansvarlig for økonomiske tab påført koncessionshaver grundet forsinkelser i nettilslutningen eller ved nedbrud i distributionsnettet. Netvirksomheden er dog ansvarlig for at gennemføre de nødvendige netforstærkninger uden unødigt forsinkelse og er tilsvarende ansvarlig for at udbedre eventuelle fejl på nettet uden unødvendige forsinkelser.

Sikkerhed og erstatningsforhold i transmissionsnettet

Koncessionshaver kan blive kompenseret jf. § 35, jf. § 34, stk. 3 i VE-loven for nedbrud i transmissionsnettet fra tilslutningspunktet og i det bagvedliggende transmissionsnet, dvs. nedbrud af transformere, kollektivt opsamlingsnet, samt det bagvedliggende kollektive elforsyningsnet.

Etablering af ilandføringskablet og sikkerhedsstillelse

Koncessionshaver skal gennemføre forhandlinger og kompensere lokale lodsejere, hvis ilandføringskablet skal føres gennem lodsejers jord. Dette er koncessionshavers ansvar frem til og med tilslutningspunktet. Koncessionshaveren skal afholde omkostninger forbundet med processen eller kompensation til lodsejere.

De almindelige erstatningsretlige regler gælder, såfremt koncessionshaver ikke opfører parken som forudsat i koncessionsaftalen, og at dette påfører net- eller transmissionsvirksomheden et tab. Koncessionshaver skal stille en bankgaranti svarende til den lokale netvirksomheds samlede omkostninger, hvis parken nettilsluttes via det lokale distributionsnet.

Hvis parken nettilsluttes via transmissionsnettet skal koncessionshaveren stille en garanti overfor Energinet.dk, som udløses, hvis projektet ikke bygges i henhold til koncessionsaftalen. Denne garanti kan dækkes af garantien for fastholdelsesboden (efter fradrag af forundersøgelsesomkostninger, hvis de ikke allerede er betalt) i den udstrækning, at Energinet.dks omkostninger ikke overstiger fastholdelsesbodens størrelse. De omkostninger, som koncessionshaveren skal kompensere Energinet.dk for, er de omkostninger Energinet.dk har haft til etablering af nettilslutningen.

Energinet.dk har vurderet størrelsen af deres omkostninger til etablering af nettilslutningsanlæg og evt. nødvendige netforstærkninger til tilslutning af en 200 MW havmøllepark.

De viste omkostninger er udelukkende Energinet.dks omkostninger til etablering af anlæggene. Elektriske tab samt vedligehold og drift af anlæg er således ikke medtaget. Koncessionsvinders omkostninger er ikke medtaget i nedenstående oversigt.

Specielt for netforstærkningerne gøres opmærksom på, at der er tale om omkostninger ved at fremrykke anlægsprojekter, som ellers skulle udføres senere. Dermed er det kun fordyrelsen ved at fremrykke investeringerne, som medtaget i omkostningerne til at etablere netforstærkninger.

Der er anvendt samme anlægsudformning, som i den tidligere fremsendte udredning af mulige nettilslutningsløsninger for nettilslutning af kystnære havmøller. Det vil sige, at en kystnær havmølle tilsluttes eltransmissionsnettet via en transformer. For eksempel: ved tilslutning af kystnære havmøller i Smålandsfarvandet er tilslutning i den eksisterende 132 kV station ved Stignæsværket den samfundsøkonomiske bedste løsning. For de andre relevante kystnære havmøller er det samfundsøkonomisk bedst at etablere en fremskudt transformer, der kobles til det eksisterende transmissionsnet med et nyt transmissionskabel.

Hvis en koncessionsvinder ønsker en øget sikkerhed i nettilslutningen ud over én transformer, så kræves der endnu en transformer og dertil det nødvendige koblingsudstyr og samleskinner. Omkostningen til at etablere en ekstra transformer samt nødvendigt koblingsudstyr etc. fremgår af nedenstående oversigt i kolonnen øget sikkerhed.

| Parknavn | Tilslutningspunkt | Enkel tilslutning | Netforstærkning | Øget sikkerhed |
|-------------------|-------------------|-------------------|-----------------|----------------|
| Vesterhav Syd | Søndervig | 96,0 mio. kr. | 36,5 mio. kr. | 30,9 mio. kr. |
| Vesterhav Nord | Klinkeby | 144,9 mio. kr. | 25,8 mio. kr. | 30,9 mio. kr. |
| Vesterhav Nord | Flansmose | 115,0 mio. kr. | 25,8 mio. kr. | 30,9 mio. kr. |
| Sæby | Solsbæk | 77,5 mio. kr. | 2,0 mio. kr. | 30,9 mio. kr. |
| Sæby | Klattrup | 75,0 mio. kr. | 0,0 mio. kr. | 30,9 mio. kr. |
| Smålandsfarvandet | Stignæs | 27,4 mio. kr. | 0,0 mio. kr. | 30,9 mio. kr. |

Omkostningerne varierer en del på grund af afstanden til nærmeste egnede transmissionsnet, og afhænger derfor af prisen på kabler til 132 kV og 150 kV.

Bilag 10

Eksempler på konsekvenser af forskellige konstellationer af bud

Eksempel 1:

Byder A afgiver tilbud på etablering af 200 MW til 69 øre/kWh i område X

Byder C afgiver tilbud på etablering af 100 MW til 68 øre/kWh i område Y

Byder B afgiver betinget tilbud på etablering af 350 MW til 70 øre/kWh i område X og Y

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 300 MW ved byder A og C =

$$\frac{(0,69*200)+(0,68*100)}{300} = \underline{0,687}$$

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 350 MW ved byder B =

$$\frac{(0,7*350)}{350} = \underline{0,700}$$

Konsekvens: Byder A og C vinder og tildeles hver en koncession, da de sammenlagt har budt den gennemsnitlige laveste pris. Byder A får tildelt koncession til etablering af 200 MW i område X til 69 øre/kWh i 50.000 fuldlasttimer; og byder C til 100 MW i område Y til 68 øre/kWh i 50.000 fuldlasttimer.

Eksempel 2:

Byder A afgiver tilbud på etablering af 200 MW til 69 øre/kWh i område X

Byder B afgiver betinget tilbud på etablering af 150 MW i område X til 70 øre/kWh og etablering af 200 MW i område Y til 69 øre/kWh

Gennemsnitlig pris pr. kWh for udbygning med 200 MW ved byder A =

$$\frac{(0,69*200)}{200} = \underline{0,690}$$

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 350 MW ved byder B =

$$\frac{(0,70*150)+(0,69*200)}{350} = \underline{0,694}$$

Konsekvens: Byder A vinder og tildeles koncessioner for område X.

Eksempel 3:

Byder A afgiver tilbud på etablering af 200 MW til 68 øre/kWh i område X

Byder B afgiver tilbud på etablering af 150 MW til 72 øre/kWh i område Y

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 350 MW ved byder A og B =

$$\frac{(0,68*200)+(0,72*150)}{350} = \underline{0,697}$$

Konsekvens: Byder A vinder en koncession til område X til en pris af 68 øre/kWh og byder B vinder og tildeles koncession for område Y til en pris af 72 øre/kWh, da den gennemsnitlige pris på den samlede udbygning ligger under 70 øre/kWh.

Eksempel 4:

Byder A afgiver tilbud på etablering af 100 MW til 65 øre/kWh i område X

Byder B afgiver tilbud på etablering af 200 MW til 73 øre/kWh i område Y.

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 300 MW ved byder A og B =

$$\frac{(0,65*100)+(0,73*200)}{300} = \underline{0,703}$$

Konsekvens: Byder A vinder og tildeles koncession for område X. Byder Bs tilbud forelægges energiforligskredsen til eventuel accept, da den gennemsnitlige pris på den samlede udbygning ligger over 70 øre/kWh.

Eksempel 5:

Byder A afgiver tilbud på etablering af 200 MW til 70 øre/kWh i område X

Byder B afgiver tilbud på etablering af 200 MW til 72 øre/kWh i område Y

Konsekvens: Byder A vinder og tildeles koncession for område X.

Byder B tildeles ikke en koncession, da Byder A har tilbudt en lavere pris, og den samlede kapacitet ved accept af begge tilbud, ville overstige 350 MW.

Eksempel 6:

Byder A afgiver betinget tilbud på samlet etablering af 350 MW til 70 øre/kWh i område X og Y

Byder B afgiver betinget tilbud på samlet etablering af 350 MW til 70 øre/kWh i område Z og X

Konsekvens: Byder A og B bliver inviteret til at afgive fornyet lavere tilbud inden for 5 dage.

Eksempel 7:

Byder A afgiver bud på etablering af 150 MW til 69 øre/kWh i område X

Byder B afgiver tilbud på etablering af 200 MW til 68 øre/kWh i område Y

Byder C afgiver tilbud på 200 MW til 70 øre/kWh i område X

Byder D afgiver tilbud på 100 MW til 71 øre/kWh i område Z

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 350 MW ved byder A og B =

$$\frac{(0,69*150)+(0,68*200)}{350} = \underline{0,684}$$

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 250 MW ved byder A og D =

$$\frac{(0,69*150)+(0,71*100)}{250} = \underline{0,698}$$

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 300 MW ved byder D og B =

$$\frac{(0,68*200)+(0,71*100)}{300} = \underline{0,690}$$

Gennemsnitlig pris pr. kWh for samlet udbygning med 300 MW ved byder C og D =

$$\frac{(0,71*100)+(0,7*200)}{300} = \underline{0,703}$$

Konsekvens: Byder A vinder en koncession til område X til en pris af 69 øre/kWh og byder B vinder koncession for område Y til en pris af 68 øre/kWh.